Între coperţile acestei cărţi sînt adunate întîmplările tragicomice pe care le trăieşte un om ieşit din comun, un cavaler al iubirii, un activist al suferinţei. Dacă cititorii le vor gusta autorul promite să le continue.

Numai să rămînem în viaţă.

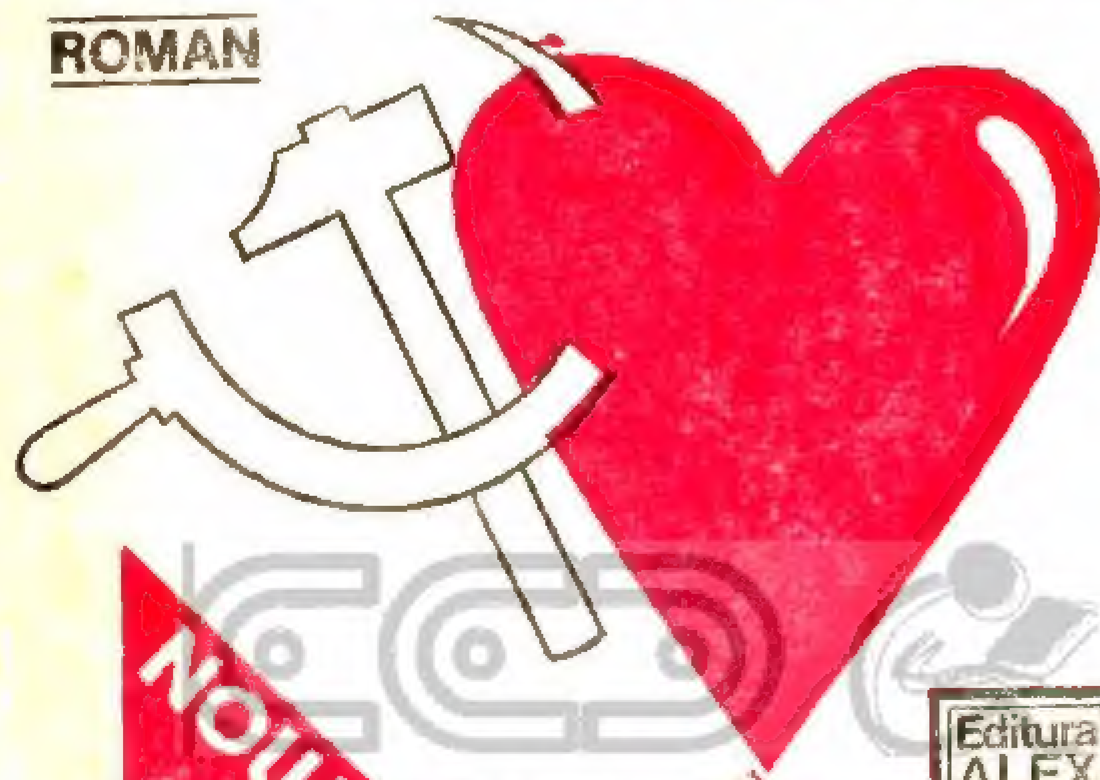
ION BĂIEŞU

„Am să-ţi dau zece sfaturi folositoare pentru viaţă... Unu : înţelep vei fi doar atunci cînd vei învăţa să pierzi. Doi : ca să izbîndeşti în mod sigur în viaţă, culcă-te mai tîrziu cu o oră şi scoală-te mai devreme cu o oră. Trei : e mai bine să ştii ceva mai mult şi să trăieşti ceva mai puţin decît invers. Patru : să ai întotdeauna ceva de iubit şi ceva de respectat. Cinci : cel mai frumos dar pe care poţi să-l faci cuiva e speranţa, nu te zgîrci. Şase : în fiecare zi să stai de vorbă cîteva minute cu cel care ai fi vrut să fii. Şapte : cînd nu mai poţi suporta prea multă realitate, fugi în visul tău preferat. Opt : fă lucrul uşor ca şi cum ar fi greu, iar lucrul greu ca şi cum ar fi uşor. Nouă : să ai picioarele pe pămînt şi capul printre stele. Zece : gîndeşte-te că cea mai mare ... care ţi s-ar fi pu... — aceea de a nu te ...

ION BĂIEŞU

UN ACTIVIST AL SUFERINŢEI

ROMAN

Editura
ALEX

Bun de tipar : 1 martie 1991
Coli tipo : 6. Tiparul executat
la Tipografia Buzău
Comanda Nr. 32 350

ION BĂIEȘU

UN ACTIVIST AL SUFERINȚEI

roman

EDITURA ALEX, 1991

Coperta de Dan Stanciu

ISBN 973—9011—03—09

CAPITOLUL I

SABIA

Exact la miezul nopţii, Victor fu trezit de asistenta de gardă în stilul ei obişnuit, adică deschizînd uşa brutal, cu zgomot şi vorbind cu glas tare, strident, fără să-i pese că, în felul acesta, trezea toţi bolnavii din salon.

— Victore, ia scoală-te!

Victor abia adormise (citise pînă atunci din romanul „Mizerabilii", la lumina unei lanterne pe care, apoi, o uitase aprinsă sub pătură) şi faptul că fusese trezit atît de brusc îi provocă un acces de tuse, motiv pentru care ceilalţi bolnavi începuseră să se foiască în paturi şi să tuşească şi ei — o tusă seacă şi scurtă, specifică tebeciştilor. Îşi puse halatul pe el şi ieşi pe culoar.

— Ce e, tanti Mimi? o întrebă. Asistenta, o fiinţă mică şi extrem de grasă, din care pricină era poreclită Cubica îl privi cu antipatie. Fusese, probabil, trezită din somn

— Te cheamă Teofil.

— Ce-i cu el?

— L-am dus la camera paişpe. Pe urmă să treci pe la mine

Camera paişpe era rezerva muribunzilor, aici erau

aduşi ca să-şi dea sfîrşitul fără a-i deranja şi impresiona pe ceilalţi bolnavi. Se afla chiar vizavi de biroul asistentei şefă, în care se făcea de gardă şi se afla telefonul.

— Ce e, Teofile ? întreabă Victor, intrînd.

Acesta îi făcu semn cu mîinile că totul s-a sfîrşit. Avea un furtun subţire din plastic introdus pe nas, prin care i se trimetea oxigen direct în plămîni şi o instalaţie de transfuzie în mîna stîngă.

— Stai jos, îi spuse, apoi, Teofil. Victor se aşeză pe un scăunel, lîngă pat. Ţine-mi de urît, nu mă lăsa singur. Iartă-mă că te-am deranjat, dar n-aveam pe cine.

— Nu face nimic, îi răspunse Victor, fără să-şi poată opri căscatul. Era copleşit de oboseală şi somn. Stau cu tine cît vrei. Ţi-e frică ?

— Mi-e frică, dar mai mult mi-e urît.

— Acum fii calm, sînt lîngă tine.

Victor, la vîrsta lui de douăzeci şi şase de ani, îl tutuia pe Teofil, care, dacă ar mai fi trăit, ar fi împlinit peste cîteva luni cincizeci şi opt.

— N-o să fie nevoie să stai prea mult, îl asigură acesta. Maxim cîteva ore.

— De unde ştii ?

— Simt eu că atît mai am. Pulsul abia mi se mai simte.

— Ia să văd, zise Victor, şi-i luă o mînă într-a sa. După cîteva secunde dădu verdictul : bate bine, nu-ţi face probleme. Ai un pic de febră.

Teofil îşi ţuguie buzele, sceptic.

— Am patruzeci, dar nu mi-e frică.

— De ce să-ţi fie frică ?

— De moarte. Ştiu ce e moartea.

— Ştii pe dracu ! îi strigă Victor, aprinzîndu-şi o ţi-

gară şi alungînd, apoi, fumul în sus, cu palma. N-au reuşit atîţia savanţi şi filozofi, şi-ai aflat tu, marele învăţat Teofil.

— De ce rîzi de mine ?

— Nu rîd, dar eşti caraghios. Cum o să ştii tu ce e moartea ?! Moartea nu e nimic. Cel puţin aşa presupunem.

Teofil avea o faţă lungă, imberbă şi feciorelnică, à la El Greco, iar cînd îşi dădu pătura la o parte de pe el, Victor constată că era slab ca un schelet, nu mai avea aproape deloc carne pe oase.

— Pot să te întreb ceva ? şopti Teofil.

— Întreabă-mă.

— Unii zic că tu ai fost popă, de-aia ştii atîtea.

— Pe dracu ! făcu Victor, stingînd ţigara la jumătate. Cînd era să mă fac popă dacă la paişpe ani am intrat la şcoala de corecţie, iar pe urmă în puşcărie ?!

Teofil îşi scoase tubul din nas, îl enerva, şi-l trase pe Victor mai aproape.

— Îmi citeşti şi mie ceva din carnetul tău verde ?

— Îţi citesc, dar lasă-mă să-ţi pun tubul înapoi. Altfel o să tuşeşti şi n-ai voie.

— Tu du-te după caiet, că mi-l pun singur.

— Pune-l acuma.

Teofil se înroşi în obraji şi începu să respire greu, îi era foarte cald, din cauza febrei, desigur.

— Victore, îi spuse el, patetic, cu glasul gîjîit, tu eşti cavalerul iubirii. Fără tine, eu aş fi murit de mult, sufletul meu ar fi fost uscat acum ca un vreasc Tu m-ai făcut să înţeleg ce-i cu mine şi cu restul lumii.

— Teofile, aiurezi ?! Vrei s-o chem pe tanti Mimi să-ţi facă o injecţie ?

— Nu, n-o chema. Du-te și adu-ți caietul verde și citește-mi cu glasul tău. Te duci ?

Victor se ridică și se duse în dormitor ; nu mai aprinse lumina, ca să nu-i deranjeze pe ceilalți bolnavi, dar se lovi de noptieră, dărîmă o farfurie și niște tacîmuri, provocînd un zgomot infernal.

— Ce-aveți, dragă, v-a apucat nebunia ? strigă cineva, enervat.

— Ssst, făcu Victor, în șoaptă, liniștește-te, nu-i nimic. După care, găsindu-și lanterna, găsi și caietul cu coperți verzi din plastic, pe care-l ținea sub saltea. Caietul era foarte gros, avea două sute de file.

— Deschide-l, îi strigă Teofil, înfrigurat, cînd se întoarse în rezervă. Ce-ai scris nou în el ?

— Nu-i nimic nou. Aproape nimic. Am doar cîteva notații. Ți le citesc cu condiția să-ți pui tubul la loc. Ai început să gîjîi. Cînd te-aud horcăind, mă gîndesc la propriul meu sfîrșit.

— Tu ești tînăr, Victore, tu mai ai mult de trăit.

— Da ?! Cu un singur plămîn — și ăla atins ?!

— N-ai citit ce s-a scris acum cîteva zile într-o revistă ?

— Ce ?

— Mi-a zis un bolnav de la trei sute cinci. Cică s-a descoperit gena morții. Toată lumea, absolut toată lumea, va putea fi salvată. În afară de mine. Pentru mine e prea tîrziu.

— Nu te lua după aiureli. Întîmplător, am citit și eu ceva despre speculația asta — pentru că nu e decît o speculație teoretică — și pot să te informez că descoperirea — dacă se va face — ar putea fi una dintre cele mai mari

nenorociri care s-ar abate asupra lumii. Nu va fi nimeni nemuritor, fii liniştit.

— Ba da! strigă, cu efort, Teofil. E scris chiar în caietul tău. Mi-ai citit tu.

— Ce ţi-am citit?

— Chestia aia cu creierul mutat într-un robot.

— A, da. Asta e ideea unor scriitori francezi. Doi gemeni foarte deştepţi. Dar e literatură. Adică fantezie. Savanţii n-au mers încă atît de departe cu gîndul.

Teofil îşi băgă tubul de oxigen pe nas şi, din cauza asta, vorbea fonfăit. Broboane de sudoare i se scurgeau de pe frunte, pe obrajii slabi şi împurpuraţi. Numai ochii mai trăiau din el.

— Iar dacă stau şi mă gîndesc, continuă Victor, ce viaţă nemuritoare o mai fi şi aia într-un trup de metal?! Să nu mai poţi mirosi o floare de tei, o frunză de nuc, un căţel de usturoi sau o balegă arsă... Să nu mai simţi plăcerea şi durerea cărnii...

— Totuşi, Victore, tare aş fi vrut să prind anul două mii.

— Păi ce crezi c-o să fie în anul două mii? Nimic. O să fie un an ca oricare altul. În anul o mie nouă sute ce-a fost? Nu-ţi mai face probleme, mori liniştit.

Teofil încercă să se ridice în şezut. Victor îi aşeză perna la spate şi-l rezemă de perete.

— Te-am chemat, îi şopti Teofil, pentru două chestii. Ca să-ţi spun un secret şi ca să mă spovedesc pentru un păcat. Nu pot să plec cu ele nespuse. Măcar tu să le ştii.

— Spune-le.

— Să nu mă judeci. Să mă asculţi — şi atît.

— Te-ascult. Dar pot să mai aprind o ţigară?

— Aprinde cîte vrei.

Asistenta Mimi deschise ușa din mers, întrebînd:

— Cum e?

— E bine, o asigură Victor, dar ea deja trîntise ușa. Era femeia cea mai curioasă și bîrfitoare din sanatoriu, din cauza asta fusese păruită de mai multe ori, dar ea nu se lăsa, era peste puterile ei. „Pot să mă urc fără scară pînă-n vîrful bisericii «Sfîntul Nicolae», dar nu să păstrez un secret, nu vedeți că sînt bolnavă de glande, ce dracu'!".

Teofil se gîndi puțin, răstimp în care își șterse fața cu o batistă murdară. Apoi spuse în șoaptă:

— Victore, eu, de fapt, ca să știi, m-am sinucis.

— Adică cum?

— În ultimele șapteșpe zile n-am mai mîncat nimic. Am aruncat mîncarea în closet.

— De ce?

— Ca să mor mai repede. Nu mai suport sufocările. Mă trezesc noaptea din oră în oră, lac de transpirație, cu o spaimă cumplită. Am vrut să se termine mai repede.

— Și n-ai mîncat nimic-nimic?!

— Nimic-nimic. Numai apă. Dă-mi o cană cu apă.

Victor îi dădu o cană cu apă de la chiuvetă. Teofil o bău pe nerăsuflate.

— Nu-i așa de greu să faci greva foamei, îl asigură el. Greu e cîteva zile, că-ți ghiorăie mațele și te doare stomacul. Pe urmă nu mai simți nimic. Așa că eu mor de inaniție, nu de plămîni.

— N-ai vrut să-i mai chinui pe-ai tăi?

— Da. Pe lipsa asta de benzină, bieții mei băieți veneau la mine cu rîndul, în fiecare duminică, și parcă-i simțeam că se roagă să mă ia Dumnezeu. Le-am zis să nu mai

vină, dar ei veneau de ruşine, să nu le zică lumea că m-au părăsit. Nevastă n-am.

— Ştiu.

Făcu o pauză. Obosise.

— Spuneai ceva de un păcat. Ce păcat ai ?

— Am să ţi-l spun. L-am ţinut în mine aproape treizeci de ani. Acu treizeci de ani locuiam la ţară, mă însurasem de tînăr, aveam doi copii, băieţii pe care i-ai văzut venind pe-aici. Într-o noapte mi-a luat foc casa de la o candelă. Nevastă-mea era bigotă, ţinea candela aprinsă tot timpul, casa era plină de icoane, mirosea a tămîie şi busuioc de-ţi venea să verşi. N-am ştiut asta, că n-o luam. De fapt, am luat-o forţat. M-am dus la un bal, am dansat cu ea toată noaptea, pe urmă am dus-o acasă, ea m-a tras în grajd — precizez, ea m-a tras — şi am dezvirginat-o pe un polog de fîn. Şi-a şi rămas gravidă. Mi-a zis că se otrăveşte, şi-am luat-o, din cauza asta mi-am ratat viaţa, am rămas în sat, funcţionar la primărie, fumam şi beam tot timpul de necaz, dacă urmam şcoala mai departe aş fi ajuns şi eu cineva, că prost n-am fost. Cum îţi ziceam, într-o noapte mi s-a aprins casa de la o candelă. Eu am luat amîndoi băieţii şi-am fugit afară. A fugit şi ea după mine. „Unde sînt banii ?" am întrebat-o. Aveam nişte bani strînşi ca să ne facem nişte acareturi şi să punem un acoperiş de tablă peste casă. „Sub saltea", mi-a răspuns ea, şi eu i-am zis : „Du-te şi ia-i, nenorocito !". Ea s-a dus şi n-a mai ieşit.

Victor trase adînc din ţigară de trei ori la rînd, tăcînd. Apoi, ceva mai tîrziu, îl întrebă :

— Şi ce-ţi reproşezi ? C-ai trimis-o înăuntru ?

— Da. Cînd i-am zis să se ducă, era clar că nu mai

avea nici o şansă de scăpare. Absolut nici una. Îmi reproşez că am trimis-o la moarte cu bună ştiinţă, din ură. Asta e păcatul meu cel mare.

— Acum, că mi te-ai destăinuit, linişteşte-te. Doar asta ai vrut, să te uşurezi, nu ?

— Da, dar cum rămîne cu păcatul ? Există cineva care ar putea să mi-l ierte ?

— Nu e nimeni. Dar ce, eşti aşa de credincios, crezi atît de mult în Dumnezeu, că vrei să te arăţi în faţa lui neprihănit ?

— Nu, că n-ajung eu în faţa lui, n-am asemenea relaţii printre sfinţi. Dar nu-i uşor ca ultimele clipe de viaţă să-ţi fie apăsate de remuşcări. Auzi, ce mă fac dacă mă întîlnesc cu ea dincolo ?

— Fii serios. Trebuie să fie o înghesuială acolo de nu se vede suflet cu suflet.

— Victore, vreau să-ţi spun că eu m-am obişnuit cu ideea că mor. Nu-mi mai e frică.

— Ce minunat a spus Eminescu : „Nu credeam să-nvăţ a muri vrodată"... De fapt, ideea e a lui Socrate, acel pederast superb care îşi sfătuia discipolii să se exerseze zilnic în ideea de a muri. Dragă Teofile, într-un fel, noi, oamenii, sîntem nemuritori : ştim că vom muri, dar nu vom şti niciodată că sîntem morţi. Te felicit.

— De ce ?

— Eşti un om curajos şi deştept. Un om inteligent are întotdeauna în vedere sfîrşitul şi e pregătit pentru el, chiar şi atunci cînd se simte foarte bine trupeşte.

— Of, trupul, trupul. Toată viaţa ne ocupăm de el, îl corcolim şi-l îngrijim mai mult decît merită, iar la sfîrşit îl urîm. Nici nu-ţi închipui cît de mult îmi urăsc acest trup nenorocit, care mi-a adus numai nefericire.

— Nu vorbi cu păcat, Teofile. Te bate Dumnezeu.

— Victore, tu nu crezi în Dumnezeu ? De ce nu crezi ?

— De obicei, oamenii se gîndesc la Dumnezeu doar în clipele cele mai grele, cînd sînt lipsiţi de orice şansă. S-ar putea ca, în ultimele clipe de viaţă, să mă gîndesc şi eu la el şi să-i cer ajutorul, n-o să am încotro. Ziceai că vrei să-ţi citesc ceva din caiet. Ce să-ţi citesc ?

— Ceva frumos. Ceva care să mă mîngîie pe suflet şi să-mi dea linişte şi putere ca să primesc moartea.

— Nu-ţi face atîtea griji cu moartea. N-ai s-o simţi. Ţi-am spus : grele sînt clipele dinaintea ei, pe urmă nu mai ştii nimic. Nimic cu N mare.

Între timp, Victor îşi răsfoia, nehotărît, caietul verde.

— Victore, întrebă Teofil, strîngîndu-i o mînă, zi-mi şi mie ce se va întîmpla cu omenirea ? O s-o distrugă un război atomic, aşa cum se zice ?

— Război n-o să fie decît dintr-un accident, dar nici atunci nu va fi total. În primul rînd, Pămîntul e prea mare. În al doilea rînd, e rotund. Oricum, problema asta... vreau să zic a armelor nucleare, nu se poate rezolva uşor. Ce faci cu ele, unde le arunci ?

— În Cosmos.

— Da, asta e singura soluţie. Dar în Cosmos unde ? La întîmplare ? Probabil că vor fi trimise în soare, ca să se dezintegreze acolo. Şi dacă la lansare se întîmplă un accident ? E foarte complicat.

— Da, ai dreptate.

— Părerea mea e că oamenii nu se vor linişti definitiv decît dacă li se întîmplă o nenorocire majoră sau dacă vor fi ameninţaţi de o asemenea nenorocire, cum e cea cu pierderea oxigenului din atmosferă. Numai asta i-ar putea

uni și îndepărta de ideea războiului. Hai, c-am găsit ceva să-ți citesc. O întîmplare ciudată

— E autentică ?

— Da. Așa cred. Mi-a povestit-o un avocat. E tragicomică.

— Știi că-mi plac întîmplările, da ?

— Știu. Toți oamenii, mai ales bolnavii, sînt ahtiați după întîmplări. Și eu sînt la fel. Asta e un adevărat viciu : să te intereseze ce li se întîmplă altora mai mult decît ce ți se întîmplă ție.

— Hai, spune-o.

— Un tip nu se mai înțelegea deloc cu nevastă-sa, nici nevastă-sa cu el, drept pentru care hotărăsc să divorțeze. Într-o zi, soția îi telefonează că trece să-și ia niște lucruri, fixîndu-i o oră anume. Ce s-a gîndit el ? Să-i joace o farsă : să simuleze că s-a spînzurat. Vroia să verifice, în felul acesta, dacă gestul lui o va impresiona — și cît —, dacă ea mai are sau nu vreun sentiment față de el. Zis și făcut : își procură o frînghie, o unge cu săpun, îi face ochiul, o leagă de lustră sau de altceva și așteaptă. Cînd aude cheia în ușă, își bagă capul în laț și scoate limba afară. Dar nu era nevastă-sa, ci cumnatul său, care avea cheia casei. Acesta îl privește cîteva clipe, îngrozit, apoi își revine și se repede să caute prin sertare și sub saltele, ia niște bani, ia niște bijuterii și alte lucruri de preț, inclusiv un aparat video și unul de fotografiat etc., le vîră într-un geamantan, dă să plece, dar se întoarce de la ușă și îi scoate ceasul de la mînă spînzuratului. La care tipul, spînzuratul, îi zice : „Măi cumnate, da' lacom mai ești !"

— Și ? întrebă Teofil, pe care întîmplarea îl interesa la culme.

— Ei, făcu Victor, aici e aici: totul s-a terminat rău. Cumnatul s-a speriat în asemenea hal încît s-a prăbușit pe loc, făcînd un stop cardiac.

— Și? L-au condamnat pe spînzurat?

— Bineînțeles. Omor prin imprudență. Cinci ani.

— Eu nu l-aș fi condamnat.

Se ridică în șezut, uitase de toate, se simțea mai bine.

— Victore, mai spune-mi una! Te rog. Și, pe urmă, te las să te culci, știu că ești obosit. Dar spune-mi tot una nouă, pe care n-am mai auzit-o.

— Da, cred că mai am una, spuse Victor, răsfoind cîteva foi de caiet. Mă asculți?

— Te ascult, te ascult.

— O tipă... de-aici, de la noi... avea o mamă care trăia la New York, nu contează din ce motiv. Tipa... mă refer la tipa de-aici.., avea doi copii mici care sufereau de lipsă de poftă de mîncare, erau niște lingavi și niște mofturoși ce nu s-a pomenit. Atunci ea îi scrie mamei ei și o roagă să-i trimită ceva de-acolo — un sirop, niște pastile, niște prafuri — care să le dea copiilor poftă de mîncare, întrucît în farmaciile noastre nu se mai găsește, ca pe vremuri, untură de pește. Peste vreo lună și ceva primește prin poștă un borcan cu niște prafuri de culoare închisă și începe să le dea copiilor cîte o linguriță înainte de fiecare masă. Spre bucuria ei, prafurile își făcură efectul pe loc, ăi mici mîncau ca niște lupi, îngrășîndu-se văzînd cu ochii. Peste cîteva săptămîni este invitată la ambasada americană. „Pentru ce m-ați chemat?" întrebă ea. „În legătură cu mama dumneavoastră". „Ce-i cu mama mea?" „Păi nu știți c-a murit într-un accident de mașină?!" „Nu, nu știu nimic, nu m-a anunțat nimeni". „Noi v-am chemat ca să vă înmînăm testamentul, precum și

ultima ei dorinţă de a fi înmormîntată aici. Aţi primit urna cu cenuşă ?" „Nu, n-am primit nici o urnă. Am primit doar un borcan mare cu nişte prafuri de culoare închisă". „Atunci aia era cenuşa ei, puteţi s-o înmormîntaţi !" Tipa vine acasă pe jumătate leşinată, pe drum vomită de mai multe ori. Soţul, aflînd vestea, e şi el gata să leşine, vomită, i se face rău etc. În schimb, copiii săreau într-un picior, veseli foc : „Ne-am mîncat bu-ni-ca ! Ne-am mîncat bu-ni-ca !" Ce zici de chestia asta ?

— E grozavă ! Victore, îţi mulţumesc. Poţi să te duci să te culci.

— Nu mai ai nevoie de mine ?

— Nu mai am. Doar în cazul în care mai ai vreo întîmplare.

— Nu mai am. Doar o expresie pe care am auzit-o în tramvai, de la un tip cu mustaţă. El îi povestea altuia : „Şeful nostru s-a enervat azi şi-a urlat la noi : Mă, cică, puneţi mîna şi gîndiţi, că vă ia mama dracului".

— „Puneţi mîna şi gîndiţi..." E bună.

— Cînd mă scol, trec iar pe la tine. Poate încerci să aţipeşti. Te rog.

Victor iese pe culoar, dar se auzi strigat. Se întoarse în camera lui Teofil. Acesta şedea rezemat de perete, nemişcat, ţintind spre el o privire fixă şi ciudată.

— Ce e, întrebă Victor, de ce m-ai strigat ?

— Aşează-te, îi porunci Teofil, cu o voce solemnă. Oare tu nu ţi-ai dat seama, rosti el, după ce Victor se aşezase, că nu numai pentru ce-am vorbit pînă acum te-am chemat ?! Nu ţi-ai dat seama ?

— Nu.

— Aveam ceva mult mai important să-ţi spun, dar nu eram hotărît.

— Şi acum te-ai hotărît ? întreabă Victor, obosit peste măsură.

— Cred că da. Cred că meriţi să-ţi fac un mare bine. Poate eşti singurul om care meriţi aşa ceva.

— De ce crezi că merit ?

— Pentru că ai o inimă bună şi faci bine oamenilor din jur. De ce toţi bolnavii vin la tine să te asculte vorbind, de ce ţi se mărturisesc ţie, de ce îţi cer sfaturi şi ajutorul ? Pentru că eşti un sfînt ! Cine te-a sfinţit ? Cine ţi-a dat mintea asta atît de limpede şi luminoasă, de poţi ghici în sufletul fiecăruia, ca să-i spui exact ce trebuie şi are nevoie ? De ce, acolo unde apari tu, oamenii se îmblînzesc imediat, încetează să mai vorbească şi de-abia aşteaptă să te asculte, de parcă ai fi un înger vestitor ?! De ce ?

Teofil se înflăcărase într-atîta, vorbind, încît ochii şi faţa îi ardeau teribil, probabil avea peste patruzeci de grade.

— Vrei să-ţi pun termometrul ? întrebă Victor.

— Nu vreau nimic. Vreau numai să-ţi vorbesc, să-ţi spun ceea ce vroiam să-ţi spun. Victore, fii atent, ia hîrtia asta şi ascunde-o bine. Am să-ţi spun imediat despre ce e vorba.

În timp ce Victor vroia să vîre hîrtia în buzunar, uşa se deschise brutal şi, în cadrul ei, apăru asistenta Mimi, „cubica", grăbită şi vijelioasă.

— Ce dracu discutaţi atîta, ce-aveţi de vorbit, de ce nu vă culcaţi ? Ce-i cu hîrtia aia ?

— E un bilet pentru băieţii mei, răspunse repede Teofil. Mai lasă-ne puţin, tanti Mimi. Te rog, lasă-l să-mi ţină de urît.

Nemulţumită, Mimi trînti uşa şi plecă pe culoar, stri-

gînd pe cineva care se afla la celălalt capăt al culoarului. Ca şi ceilalţi bolnavi, ca şi medicii şi surorile sanatoriului, Teofil o ura de moarte.

— Bestia ! strigă el, gîfîind de indignare. Turbează că nu ştie ce vorbim. Fereşte-te de ea, Victore, e turnătoare, face rău oricui fără nici un motiv, e bolnavă psihic, nu ştiu cîţi doctori au plecat de-aici din cauza ei, a schimbat cinci directori, mai mulţi bolnavi s-au sinucis, terorizaţi de ea. E o bestie.

— Mie nu mi-a făcut nici un rău, răspunse Victor, căscînd.

— Pentru că de tine i-e frică. Probabil că eşti singurul om de-aici de care i-e frică, n-are curajul să se lege de tine, crede că eşti vrăjitor. Deşi, într-o zi, o să-ţi dea o lovitură, simt eu că ţi-o coace. De cîte ori vorbeşti la telefon cu Bucureştiul ea se duce la centralistă şi-ţi ascultă convorbirile.

— N-are decît.

— S-o crezi tu. Cu ceva te are la mînă precis.

— Lasă astea, Teofile, spune-mi ce ai de spus.

Victor era doborît de oboseală şi, ca să şi-o învingă, aprinse o ţigară şi deschise fereastra. Teofil se propti mai comod cu spinarea în perna lipită de perete şi începu, după ce, mai înainte, oftă adînc :

— Dragul meu, fii atent. Ai pus hîrtia bine în buzunar ?

— Da.

— Să ai grijă de ea ca de ochii din cap. Să nu vorbeşti la nimeni din ce-ţi spun, absolut la nimeni.

— Mă faci curios, zi-i despre ce-i vorba ?

— Tatăl meu, începu Teofil, cu glas scăzut, de povestitor pus pe o confesiune lungă, era vărar. Ce înseamnă

vărar? Un amărît de mic negustor care cumpăra var de la un depozit și pe care îl vindea, cu căruța, prin diferite sate celor care își construiau case noi. Nu-l vindea pe bani, ci pe cereale: grîu, porumb, orz, ovăz, secară sau chiar pe fructe și alte alimente. Cîștiga destul de bine, aveam o casă frumoasă, iar noi, cei șapte copii de-acasă, plus doi bunici, plus mama, aveam ce mînca și cu ce ne îmbrăca. Dar el muncea fără încetare, zi și noapte era pe drum, iar visul lui era să-și cumpere doi cai buni, deoarece boii pe care-i avea la căruță mergeau prea încet. Așa se face că s-a asociat cu încă un om, un prieten de-al lui, ca să scoată piatră dintr-un deal aflat la vreo opt-zece kilometri și să facă acolo o vărărie, ca să nu mai cumpere var de la depozit, care era departe, la oraș, și care costa și bani. Trebuiau angajați, însă niște oameni care să sape. Au angajat doi, unul fiind surdo-mut. Din cînd în cînd, mergeam și noi, copiii, cu rîndul, să dăm o mînă de ajutor la scos piatră de var. Într-o zi, aflîndu-mă eu acolo, la săpat, împreună cu surdo-mutul (eram numai noi doi), îl aud pe surdo-mut, care se afla la vreo zece metri de mine, că scoate niște răcnete ciudate, de om speriat și că-mi face semn cu mîinile să mă duc într-acolo. Surdo-mutul găsise sub pietre un obiect ciudat, un fel de ladă din piele foarte groasă, legată cu niște funii făcute tot din piele. M-am uitat la obiectul respectiv, l-am întors pe toate fețele, dar nu l-am deschis, am așteptat să vină tata. Tata a rămas cu gura căscată cînd a văzut ce găsise nenorocitul ăla și ne-a spus — mie prin viu grai, surdo-mutului prin semne — să nu spunem la nimeni nimic.

Cînd s-a înoptat și noi doi, adică eu și surdo-mutul, ne-am culcat în bordei, tata a ieșit afară și a desfăcut ciudatul obiect, adică acel bagaj din piele care semăna cu o ladă

turtită. El nu și-a dat seama, însă, că eu am venit pîș-pîș, desculț, în spatele lui, observînd totul, pentru că era lună plină și se vedea aproape ca ziua. Victore, ai ațipit?

— Nu, te ascult.

— Ce crezi că era înăuntru? O comoară! O comoară adevărată. Atunci n-am văzut decît o sabie mare de aur — strălucea grozav în lumina lunii —, un scut, un cuțit și alte podoabe bărbătești și femeiești. Tata le-a luat pe fiecare și le-a studiat îndelung, așa că am putut să-mi dau seama de valoarea extraordinară a descoperirii surdo-mutului. După ce tata a terminat inventarierea, m-am retras în bordei, dar am continuat să-i urmăresc fiecare mișcare. A luat comoara, a pus-o la loc în acoperămîntul ei de piele și a ascuns-o într-o nișă din peretele carierei, după care s-a culcat afară. Eu nu puteam dormi, făcusem febră de emoție și curiozitate, așa că, atunci cînd l-am auzit pe tata sforăind, m-am dus tiptil la locul unde era ascunsă comoara, am scos-o și am început să mîngîi fiecare obiect. Toate erau de aur, absolut toate, și cîntăreau pe puțin șase-șapte kilograme. La un moment dat, două mîini venite pe la spate m-au apucat de gît și m-au strîns puternic. Aproape că am leșinat de spaimă, dar m-au trezit durerea și starea de sufocare. Aveam paisprezece ani pe-atunci, eram vînjos din pricina muncii fizice pe care o făcusem de mic copil, așa că m-am zbătut, am încercat să scap, dar nu puteam, cele două mîini continuau să mă strîngă ca un clește, iar un genunchi mă apăsa pe șale cu o forță extraordinară. Eram convins că nu mai am scăpare, știam că nu putea fi altcineva decît surdo-mutul, care avea puteri fizice nemaipomenite, puteri de taur, era în stare să omoare doi oameni deodată. Singura

mea șansă era să fac ceva care să-l trezească pe tata din somn. Și atunci, cu ultimele puteri, l-am apucat pe mut de testicole și am strîns cît mai putut. Acesta a scos un geamăt grozav, după care m-a lovit cu ceva tare în ceafă și am leșinat. M-a trezit ceva mai tîrziu tata, aruncînd o găleată cu apă pe mine. Crezuse că sînt mort, dar făcuse o ultimă încercare. Alături de mine zăcea mutul, într-o baltă de sînge. „N-am avut încotro, mi-a zis tata, i-am dat cu tîrnăcopul în cap. Altfel, ne omora pe-amîndoi. Am să-l dau la lupi". Alături se afla o pădure în care, pe-atunci, hălăduiau haite de lupi — și iarna, și vara. L-am tîrît amîndoi acolo și, înainte de a anunța postul de jandarmi, a avut grijă să îngroape țeasta cu urma lăsată de tîrnăcop. Totul s-a rezolvat fără probleme : mutul plecase noaptea spre casă și, în pădure, îl atacase și-l mîncase o haită de lupi, toată lumea a luat spusele noastre de bune. Acum, nu mai știa nimeni de comoară decît eu și tata. „Mă, jură-te că n-ai să spui la nimeni nimic, altfel înfundăm pușcăria". „Mă jur, am răspuns eu, dar spune-mi ce ai de gînd să faci cu ea". „Nu știu. Deocamdată trebuie s-o ascund cît mai bine cu putință. Unde s-o ascund ?" „În beci, i-am zis eu. Faci o groapă sub un butoi cu vin". „La asta m-am gîndit și eu". Și așa a făcut. Pe urmă a venit războiul și tata a plecat pe front, a fost luat prizonier la Cotul Donului, a venit cu Divizia „Tudor Vladimirescu" și-a luptat pînă-n Tatra, contra nemților. S-a întors acasă îmbătrînit și bolnav. Avea patruzeci de ani, dar arăta de șaizeci. În patruzeci și șase, în timpul secetei, a făcut ulcer perforat, l-am dus la spital cu căruța cu cai, dar n-a mai apucat să fie operat, a murit sub ochii doctorului care se pregătea să-l taie. Acum rămăsesem singurul proprietar al comorii, nu spusesem la nimeni nimic.

— Şi n-ai spus nici mai tîrziu ? întrebă Victor. Oboseala îi trecuse, îl interesa deznodămîntul istoriei. „Nu e decît o poveste, îşi spunea el în gînd, în timp ce-l asculta pe Teofil, precis că are un final tîmpit".

— Ai răbdare, îi spuse acesta, enervat de întreruperé. Te rog frumas să ai răbdare pînă la capăt, termin în cîteva minute. Un singur om a mai ştiut de ea : nevastă-mea. Luasem obiceiul să scot comoara în fiecare noapte şi s-o admir singur, lustruind fiecare obiect cu o bucată de pluş, ceea ce era o prostie pentru că, luîndu-i patina, îi luam şi o parte din valoare, dar de asta mi-am dat seama prea tîrziu, cînd am descoperit că mă îmbolnăvisem de dragoste şi patimă pentru comoară, mai ales pentru sabie, pe care ajunsesem s-a sărut, s-o mîngîi să-i dau diverse nume — ce mai, aproape că mă scrîntisem la cap. Într-o noapte, nevastă-mea, curioasă să ştie unde dispar eu după ce ea se culca, a venit pe furiş în beci şi m-a prins asupra faptului. Scena a fost groaznică pentru că eu n-am vrut să-i arăt comoara, iar ea nu înţelegea despre ce-i vorba, a început să strige, să mă ameninţe, pînă cînd am potolit-o cu bătaia. Am bătut-o pînă la sînge şi am încuiat beciul cu două lacăte. De-atunci şi pînă a murit n-a mai scos nici un cuvînt despre secretul nostru.

— A fost şi ăsta un motiv ca s-o trimiţi în foc ?

— Nu, dar moartea ei a fost o uşurare pentru mine, ţi-am spus că o uram din clipa în care am fost nevoit s-o iau de nevastă.

— Ţi-ai dat seama ce vechime avea comoara ?

— Exact, nu, deşi am cercetat tot felul de cărţi de specialitate. Cred că are aproximativ aceeaşi vechime ca şi „Cloşca cu puii de aur", adică din perioada năvălirii

vizigoţilor, ostrogoţilor, cumanilor, hunilor sau altor barbari. Mai dă-mi o cană cu apă. Şi nu mai fuma. mă sufoci cu fumul.

— Dar e geamul deschis.

— Ştiu, dar nu suport mirosul. De ce dracu fumezi dacă ştii că mai ai doar trei sferturi din ambii plămîni ?!

Victor se posomorî.

— N-am fumat de-o săptămînă, dar acuma mi s-a făcut poftă.

De pe culoar se auzi vocea agresivă şi stridentă a lui Mimi

— Stinge lumina şi taci, şopti Teofil.

Abia apucă să învîrtă comutatorul, că uşa se şi deschise.

— Dormi, Teofile ? întrebă ea.

— Dorm.

— Dar Victor unde s-a dus, că-n dormitor nu e ?

— O fi la W.C.

Uşa se închise, dar Victor nu mai aprinse lumina De afară. veneau semne că, în curînd, se va lumina de ziuă, cocoşii din satul aflat la vreo jumătate de kilometru cîntau din răsputeri.

— Şi ? Zi mai departe cu comoara, îl îndemnă Victor. Ce-ai făcut cu ea ?

— N-am făcut nimic, îi răspunse Teofil, în şoaptă. E şi-acum tot acolo, în beci, sub butoiul cu vin.

— Băieţii ştiu ?

— Nu ştiu. M-am gîndit că e periculos să le spun. O asemenea bogăţie, dacă încerci s-o vinzi cuiva, te umflă imediat. Cui să vinzi atîtea kilograme de aur ? Iar ca s-o tai în bucăţi, aşa cu au făcut ţăranii-ăia troglo-

diţi din Pietroasele, care-au găsit Cloşca. ar fi o crimă, o barbarie.

Teofil făcu o pauză. Gîfîia uşor.

— Şi ? insistă Victor. Ce-ai de gînd să faci cu ea ? De ce mi-ai mărturisit mie secretul ?

— Pentru că numai ţie puteam să ţi-l spun. Şi pentru că vreau să ţi-o las ţie moştenire.

— Păi ce să fac eu cu ea ?

— Fă ce vrei. Dacă poţi, vinde-o şi împarte banii săracilor. Zi-le să se roage pentru mîntuirea mea şi a surdo-mutului care a descoperit-o şi-a plătit cu viaţa.

— Cui s-o vînd ?

— Nu ştiu. Poate unui străin. Treaba ta. Acolo, pe hîrtia pe care ţi-am dat-o, ai toată schema casei şi a beciului. Mergi la sigur.

— Adică cum la sigur ? Nu stă nimeni în casă ?

— Ba da. Tocmai asta vreau să-ţi spun. În casa mea, cît am fost eu prin spitale şi sanatorii, era postul de miliţie al comunei. Acum s-a mutat, şi-au costruit un sediu nou. Dar a rămas cu chirie şeful postului. Aşa c-o să fie complicat. Ce să-i zici ca să-ţi dea voie în beci ? Trebuie să intri pe furiş sau să aştepţi pînă se mută el. Pe urmă, băieţii or să vîndă casa, o să vină alt proprietar, cine ştie cine-o fi ăla, altă complicaţie. Cea mai bună soluţie ar fi una singură. Adică nu, două : să cumperi casa de la mine... Dar nu mai avem timp să facem actele, eu am orele numărate... Altă soluţie ar fi să ţi-o las moştenire. Dacă m-ar mai ţine Dumnezeu în viaţă o zi sau două am putea chema un notar. Sau am putea face un act aici, cu nişte martori.

— Fii serios, Teofile. Nu-ți dai seama că băieții tăi s-ar supăra pe tine ?!

— Da, precis. Și te-ar da și în judecată. În fond, e dreptul lor. Nu știu cum e mai bine. Gîndește-te și tu. Dar comoara trebuie salvată. E păcat de ea. Te gîndești ?

— Mă gîndesc, spuse Victor, ridicîndu-se, dar cred că trebuie aleasă o singură variantă : statul.

— Adică s-o dau statului ?!

— Da.

— Păi ce merit are statul în chestia asta ?

— E vorba de un tezaur cu valoare istorică.

— Dar eu n-am nici un merit că am descoperit-o, împreună cu tata și cu surdo-mutul, și că am ascuns-o și am păstrat-o patruzeci și patru de ani ?! Închipuie-ți că mutul ar fi putut să mă sugrume.

Victor rămase pe gînduri. Pusese mîna pe clanța ușii, gata să plece.

— Nu știu ce sfat să-ți dau... Faci cum crezi. Mă duc să dorm și eu două ceasuri.

— Victore, tu mi-ai zis că nu știu care învățat ne-a sfătuit ca, în viață, pașii noștri să-și lase amprentele pe nisipul timpului. Eu nu am ce amprente să las decît comoara asta. Fă ceva cu ea. Caută de... de bine, înțelegi ?

— Înțeleg, spuse Victor, pe jumătate adormit. Mai vorbim dimineață.

Și plecă. Intră în salon fără să-l simtă Cubica și adormi imediat. Peste două ore, adică la șase fix, era deșteptarea, adică se aduceau termometrele și se trecea temperatura în foaia de observație. Victor își puse termometrul la subțioară și adormi din nou, dar cineva îl zgîlțîi, anunțîndu-l că e chemat la telefon. Se ridică, aproape adormit, și plecă spre biroul asistentei șefe.

— Alo! strigă el, încet, în receptor, obosit peste măsură.

La capătul celălalt al firului era Ludo, secretarul său prim. Suna de la București.

— Bună dimineața, Victore. Scuze pentru deranjul atît de matinal. Vești aproape mizerabile. Te caută insistent Gripcă. Pretinde că e înarmat și că primul gest pe care îl va face cînd îi vei apare în față va fi să te împuște. Geta, după cum ți-am mai raportat, e gravidă, iar brontozaurul de taică-su a aflat. Asta e motivul pentru care vrea să te lichideze.

— Nu i-ai spus că mă însor cu ea?

— Nu m-am amestecat. Părerea mea e să stai pe-acolo pînă se liniștesc situațiile. Geta vrea să plece de-acasă și să se mute la noi, ceea ce ar fi o mare imprudență. Oricum, vrea să dea o fugă pînă la tine peste cîteva zile.

— Să stea pe loc. Mă întorc imediat.

— Sosesc mereu mesaje de la Buțughină. Vrea un răspuns de la tine. A devenit agresiv.

Victor se trezi de-a binelea.

— Buțughină? Chiar azi încerc să mă ocup de el. N-am putut să mă mișc pînă acum, mi-au făcut perfuzii tot timpul. Transmite-i că e pe agenda mea de priorități. Altceva?

— O grămadă de treburi. Insistă foarte mult să te vadă bătrînul Andrei, scriitorul orb.

— Deci, orbul insistă să mă vadă! Bravo, Ludo. Asta a fost o glumă sau o tîmpenie involuntară de-a ta?

— Cred că varianta a doua e valabilă. Oricum, ai o groază de solicitări.

— E clar, vin în două, trei zile. Pup-o pe Geta și zi-i

să fie calmă şi cuminte. Pe tine te salut şi te rog să te ţii de treabă. Pa!

După ce închise telefonul, plecă spre sala de mese. În drum, se întîlni cu Mimi, Cubica. Ochii îi sclipeau de satisfacţie, ca ai unei pisici care tocmai a terminat de mîncat un şoarece gustos. E clar că-i ascultase convorbirea.

— Cum se simte Teofil? o întrebă Victor.

— E jos, îi răspunse ea, ceea ce, în limbajul cifrat al sanatoriul, însemna că e la morgă.

Victor se opri, năucit.

— De cînd?

— De vreo douăzeci de minute. Dacă te grăbeşti, îl prinzi încă cald, scuză-mi cacofonia.

„Bestie", îi spuse Victor, în gînd, şi renunţă la masă, se duse în grădina sanatoriului (sanatoriul era un fost conac boieresc, căruia i se făcuseră diferite ajustări şi două aripi noi, din care cauză avea mai multe grădini interioare prin care se plimbau bolnavii), rupse o creangă înflorită dintr-un măr sălbatic şi se duse la subsol, unde se afla morga. Teofil era aruncat neglijent pe o masă acoperită cu plăci de faianţă — multe crăpate —, aşa cum îl luaseră din salonul paisprezece, adică fără să-i scoată transfuzia şi tubul de oxigen. Victor îl aranjă cît de cît, îndreptîndu-i trupul şi îmbrăcămintea, şi-l mîngîie cu duioşie pe păr.

— Dragul meu prieten, iartă-mă că am plecat de lîngă tine ca un nesimţit şi m-am culcat, lăsîndu-te singur în ceasurile cele mai grele ale vieţii tale. Iartă-mă.

Apoi îi încrucişă mîinile pe piept şi, peste ele, puse creanga de măr încărcată cu flori albe. Rămase cîteva minute lungi într-o atitudine de veghe pioasă, după care îl sărută pe frunte (era, într-adevăr, încă cald) şi plecă.

— Dom-le doctor, sînteţi amabil să-mi faceţi şi mie biletul de ieşire ? Vă rog frumos.

Doctorul Jarişte, aproape şaizeci de ani, bărbuţă blondă şi pince-nez — semăna leit cu Cehov — rămase bouche-bée.

— Mais pourquoi, mon cher ? Ai vreo mefienţă la adresa noastră ?

Tipul, ciudat peste măsură, vorbea ori în franceză, ori numai în neologisme, cele mai multe dintre acestea fiind invenţiile lui. Dacă cineva încerca să i le folosească fără să-i ceară permisiunea, se supăra cumplit („cum îţi permiţi, dom-le, cum îţi permiţi ? Acest cuvînt e proprietatea mea, eu am pansat — de la penser, a gîndi — şi asudat asupra lui"). Acasă, se zicea, îşi teroriza familia, tot din pricina cuvintelor, enervat cînd i le foloseau. „Retrageţi cuvîntul, îi striga nevestei. E al meu". Victor avea notate în caietul lui verde şi alte expresii de-ale lui : „eşti aberativ", „accentual", „eşti un blufeur", adică un mincinos, „cancanier", „putriditate" etc. Altfel, era un medic bun, un om generos şi afabil cu toţi bolnavii, nu primea cadouri de nici un fel.

Victor îi explică :

— Am probleme acasă. Mă întorc peste circa o lună.

— Bine, mon cher, dar îmi pare rău. Conversaţiile noastre filozofice făceau parte din habitatul meu spiritual journalier.

Aşa că, spre prînz, Victor luă trenul şi plecă spre oraşul B aflat la douăzeci de kilometri. Dar, de aici nu mai avea autobuz ca să plece spre Gălbinaşi, satul lui Buţughină. Singurul hotel din oraş nu avea locuri. Îşi aduse aminte de un prieten din închisoare, nu-i cunoştea

adresa, dar ştia că stă la demisolul unui fost internat de liceu îl găsi uşor.

— Cine e? auzi o voce de femeie, chiar în spatele uşii. Era o voce groasă, de fumătoare şi consumatoare de alcool.

— Un prieten de-al lui Gigi.

— Gigi nu e acasă. Sau eşti cu el ?

— Nu, nu sînt cu el. Dacă aş fi cu el, n-aş mai întreba.

— Am întrebat dacă eşti cu el, continuă femeia după ce deschise, făcîndu-i semn să intre, pentru că în fiecare seară e adus de cineva, adică de diverşi prieteni, în cîrcă. Femeia era foarte mărunţică şi foarte grasă, cu părul vopsit în culoarea spicului de secară şi cu obrajii şi buzele rujate violent. Părea un om binevoitor şi de bună credinţă. Il invitase să ia loc şi-i oferise un păhărel de ţuică.

— Mulţumesc, nu.

— Nu consumaţi alcool ? se miră ea sincer.

— Sînt puţin bolnav, n-am voie o perioadă.

Işi puse ei, dar nu-l bău decît pe sfert, gustărea, cum se zice.

— Dar de unde şi pînă unde sînteţi prieten cu Gigi ? Că nu v-am mai văzut pînă acum.

— Ne cunoaştem din închisoare. Am fost vecini de pat.

— Aha.

— Cum se descurcă el acum ?

— Prost, domnule. Cum vă numiţi ?

— Victor.

— Prost, domnule Victor, foarte prost. Ştiţi că el era magazioner şi că de-aia a intrat unde-a intrat, complect nevinovat. Cînd a ieşit, n-a mai avut dreptul să aibă gestiune, dar şefii au tăbărît pe el, că, nu şi nu, să ia tot el magazia, ăl de-i ţinuse locul fiind un prost şi jumătate, nu ştia să se descurce. Şi atunci, ăla figura pe post ca

magazioner, iar Gigi era încărcător-descărcător, dar, de fapt el făcea treaba de magazioner. Şi ce crezi, dragă, că de-aia s-a şi luat de băutură. Iar are un ghinion : un şofer uită să-i dea o factură, ori a uitat, ori a făcut-o de-al dracului, ca să-l înfunde, da' factura nu s-a mai găsit. Marfa era, dar nu era hîrtia, fir-ar ea a dracului să fie! Iar tămbălău, declaraţii, anchete şi paraanchete. Şi atunci, el, săracu', nu l-a mai ţinut nervii şi-a zis : „ce dracu', mă, sînt blestemat să se ţină toate ghinioanele de mine ?!" Şi s-a luat de băutură.

— Rău ?

— Foarte rău. Foarte. Bea pînă nu mai ştie de el, îl aduce alţii acasă, nu mai ştie nimic de el. Îţi dai dumneata seama dacă nici pe mine, care sînt soţia lui de opt ani, nu mă recunoaşte, zice : „tu cine eşti şi ce cauţi aici, jigodie, cu ce ocaziune ?" A doua zi, pune-i coji de cartofi la tîmple şi pe frunte, dă-i zeamă de varză, dă-i cafea amară, pune-l pe picioare şi trimite-l la servici cu mintea limpede. Ca seara să vină la fel : praf şi pulbere. Trebuie să pice, că se închide localul. Dar pot să te asigur pe ce vrei că n-o să te recunoască, vine deja adormit. Vrei să dormi la noi, nu eşti din localitate ?

— Nu, sînt din Bucureşti şi n-am găsit loc la hotel.

— Te primim cu plăcere, avem două camere. Poţi să te culci deja dacă ţi-e somn.

— Nu, mulţumesc, îl aştept.

În aceeaşi clipă se auziră bufnituri în uşă. Era Gigi, care lovea cu picioarele. Nevastă-sa se duse şi-l luă în primire de la cineva care nu se arătă şi, cu toate că era doar pe jumătatea lui ca statură, îl trase vînjoasă, înăuntru şi-l aşeză pe o canapea. Prezicerile ei nu se confir-

mară, însă, Gigi îl recunoscu pe Victor imediat, se repezi la el, îl îmbrăţişă şi începu să plîngă în hohote

— Victoraş, scumpul de tine, tu erai? Cum de-ai venit tu în casa mea, prietenaşul meu drag, tu care mi-ai salvat viaţa?!

Victor îl aşeză cu greu pe canapea, dar nu scăpă din strînsoarea braţelor lui şi de pupăturile cu care-i acoperise obrajii cu salivă.

— Dragă, strigă el spre nevastă-sa, tu ştii cine e omul ăsta? Omul ăsta mi-a salvat viaţa, dragă. L-ai servit cu ceva?

— L-am servit, dar m-a refuzat.

— De ce, Victoraş? Săruta-ţi-aş ochişorii tăi. (Către nevastă-sa) Dragă, nu ştiu dacă ţi-am spus, dar eu acolo, înăuntru, am vrut să-mi iau viaţa, atît eram de disperat şi fără speranţă. Şi-atunci a apărut în dormitor el Victoraş, şi şi-a luat patul de lîngă mine, deşi mai erau şi altele libere. M-a privit (alte hohote de plîns) şi mi-a zis, asta numai după cinci minute... „Dragă, cu dumneata ceva nu e în regulă. Ce se întîmplă? Ai o mare supărare, eşti disperat, cloceşti ceva rău". De unde ştiuse el, dintr-o singură privire, că eu am de gînd să mă sinucid? De unde?

Se lăsă o tăcere îndelungă. Gigi şedea cu capul plecat, clătinîndu-l în sus şi-n jos, profund îngîndurat.

— Victoraş, şopti el, ce bine-mi pare că...

După care, brusc, capul îi căzu pe o perniţă brodată. Adormise.

— Dar de ce a vrut să se omoare? îl întrebă nevastă-sa pe Victor. Mie nu mi-a spus niciodată despre chestia asta.

— De frică.

— De frica cui?

— Nu știa nici el. Se simțea — așa îmi spunea — ca o muscă prinsă într-o mînă, într-un pumn și aștepta din clipă în clipă să fie strivit. Îi era frică de lume, de viață, de tot. Făcuse un sindrom astenic. Plîngea din orice.

— Săracu'! Și cum l-ați vindecat?

— Ei... cum m-am priceput și eu. Cu vorbă bună... Mi l-am făcut prieten... I-am dat curaj... Mă duc să mă culc

A doua zi, cînd se trezi, Victor descoperi că e singur. Nici Gigi, nici nevastă-sa nu mai erau. Cercetă cele două încăperi, inclusiv bucătăria, unde găsi un sendvici cu salam și o cană cu ceai. Mîncă în tihnă, răsfoind în același timp, o revistă a Miliției. Un reportaj îl interesă în mod deosebit: șeful de post dintr-o comună din județul Dolj povestea cum l-a dovedit pe un individ fără căpătîi care își aruncase nevasta într-o fîntînă părăsită și cum aceasta reușise să iasă de acolo, sprijinindu-se în coate, după un răstimp de zece zile. Apoi, Victor hotărî să plece. Înainte de asta, cercetă inscripția care se afla sub un porumbel împăiat și care conținea următoarele: „Acesta este porumbelul meu drag, Șușu, cu care am cîștigat nenumărate concursuri naționale și internaționale și care a murit rănit de un uliu mîrșav". Victor plecă îngîndurat. Nu bănuia că acest Gigi, cu un psihic atît de labil, putea să iubească pînă la fanatism o pasăre. Într-adevăr, în închisoare, el avea de gînd să-și ia viața, dar n-a fost prea greu pentru Victor să-l descifreze și să-l pună pe picioare, așa cum făcuse și cu alții, motiv pentru care toți îl considerau un vrăjitor, un șaman, un făcător de minuni. Încununarea succesului său în această privință a fost cînd însuși unul dintre gardieni a venit la el să-i ceară sfatul în legătură cu un băiat al său care o luase razna, ajungînd să-și părăsească familia și școala.

CAPITOLUL II

LA GĂLBINAŞI

Nu găsi loc la autobuzul care trebuia să-l ducă în comuna Gălbinaşi. Acesta era ocupat pe trei sferturi de un grup de copii excursionişti (comuna era aşezată la poalele unor munţi, lîngă nişte celebre fierbători, punct turistic din ce în ce mai căutat), restul fiind rezervat abonaţilor. Victor se sfătui cu şoferul autobuzului, cerîndu-i o soluţie.

— Ieşi mata la barieră, îl sfătui acesta, şi aştepţi o ocazie. Găseşti precis un camion care merge la exploatarea forestieră.

— E mult pînă la barieră ?

— Nu. Vreo doi, trei kilometri.

După ce îşi cumpără douăzeci de covrigi calzi, cu care-şi umplu buzunarele, plecă spre bariera dinspre nord a oraşului, pe care o găsi plină de amatori de „ocazii" : bărbaţi, femei şi copii, toţi cu bagaje. Spre norocul lui, primul camion care opri puse această condiţie :

— Am un loc în cabină pentru o persoană fără bagaje.

Victor îşi lăsase micul său geamantan la Gigi, aşa că

avu prioritate. Se urcă în cabina spațioasă a camionului în care, în afară de șofer, se mai afla o femeie, rudă a acestuia, după cum își dădu imediat seama.

— Verișoară, verișoară — cînta șoferul, un tip mărunțel și durduliu, complet trăznit — ce cauți tu în fapt de seară singură pe ulicioară ?

Verișoara, o tipă tînără, urîtă, lăptoasă, cu nas coroiat, rîdea pe furiș, rușinată.

— Verișoară, verișoară, continuă să cînte șoferul, cu o voce plăcută de tenor, cît ești tu de verișoară, eu vin la tine diseară, și-o să facem toate cele, pîn' ți-oi scoate foc din piele și chiote de plăcere, măi, măi.

— Asta e un cîntec compus de dumneata ? se interesă Victor.

— Dar de cine ? răspunse șoferul, mîndru. Fiind toată ziua pe drum, mă mai apucă oboseala și ațipesc. Odată am intrat cu mașina în curtea unui om, noroc că m-am oprit în prispă, altfel îi ajugeam în casă și-l omoram chiar în patul conjugal. Singura soluție ca să nu adormi la volan e să cînți. Nu există caz în istorie ca un om să cînte dormind.

— Dar de vorbit ?! prinse glas verișoara cu nas coroiat. Eu vorbesc tot timpul în somn.

— Vorbitul e una, cîntecul e alta. Și ce vorbești tu în somn ? Numai prostii.

— Ha, ha — rîse verișoara.

— Și textele astea, continuă Victor investigația, le scrii pe ceva sau le ții minte ?

— Le țin minte, n-am nevoie să le scriu. Odată, m-am prezentat la „Cîntarea României", faza pe comună. Mi-au zis, cică : „du-te, mă, dracului, cu folclorul tău cu tot, nu vezi că toate sînt porcoase". Păi te întreb pe dumneata :

folclorul, în majoritatea lui, nu e porcos? Adică, porcos, vorba vine, că nu e porcos, e așa cum gîndesc și vorbesc oamenii de la țară, mai pe ușa din dos. Ei nu zic „mă doare-n fund“, ei zic pe românește: „mă doare-n cur“.

— Oprește, mă! strigă năsoasa, rîzînd. Ai uitat unde stau?

— Deci, așa rămîne, îi șopti șoferul. Vin diseară.

— Vii pe dracu' să te ia. Așa ai mai promis.

— Nu-mi dai și mie un pupic?

— Să-ți dea nevastă-ta.

— Bine. Atunci așteaptă-mă diseară cu mult drag.

Năsoasa se îndepărtă și intră într-o curte. Victor avu impresia că trage un picior cam anevoie.

— Ce părere ai? îl întrebă veselul și haiosul șofer.

— Depinde din ce punct de vedere.

— Din punct de vedere al situației. Crezi că e bună de ceva?

— E bună...

— Bună, pe dracu: se amărî șoferul. E o nasoală. Era gata-gata să mă însor cu ea, că nu sîntem decît veri de-al patrulea. Noroc că m-am oprit, în ultima clipă, o babă mi-a atras atenția. Cică: „mă Costele, tu ești chior, n-ai văzut că Melania e șchioapă?“ „Nu, zic, nu mi-am dat seama“. Dumneata ai observat?

— Am observat, zise Victor, baba are dreptate.

— Ca să vezi, dom-le. După care o întreb: „Bine, mă Melanie, să-mi faci tu mie figura asta, să nu-mi spui că ești șchioapă?! Ia dezbracă-te, poate ai și-o cocoașă“. Ea, nu, că nu e șchioapă veritabilă, că chestia e de la un început de poliomelită și că nu totdeauna i se întîmplă, numai cînd plouă sau e nor și presiune joasă. În gîndul meu: „du-te dracului de pațachină, de ce să-mi leg eu

viața de o ioveristă ?", am luat o fată de țăran de optușpe ani, zdravănă și populară ca un stejar, muncește cît doi bărbați, cînd îmi face frecție sau alte chestii parcă mă rupe în două.

— Deci, ești fericit ? întrebă Victor, bine dispus, dar și înfricoșat de faptul că tipul, în loc să se uite înainte, pe unde merge, el se uita ori în dreapta, ori în stînga, saluta ori vorbea din mers cu diferite cunoștințe și prieteni, ca de pildă : „Gheorghe fi-ți-ar rasa a dracului de bolșevic, de doi ani mi-ai promis un purcel, atunci cînd te-am scos din rahat, ce-ai de gînd ?" Sau : „Costică, dacă pun mîna pe tine îți dau o sută de pumni înaintea bătăii, japiță ce ești ! Treci pe la mine, că am să-ți zic o chestiune de-o să te pișî pe tine !"

Ieșind din satul respectiv, văzură pe cîmp niște elevi aduși să sape un șanț. Dar nici unul nu lucra, ședeau trîntiți pe jos. Unii fumau. Costel nu se putu stăpîni și le strigă prin fereastra deschisă a portierei :

— Așa, băieți ! Decît mult și fără rost, mai bine puțin și prost. Elevii nu-l înțeleseră și-l fluierară.

— Huo, la oase !

În curînd ajunseră la el acasă, unde se opriră ca să ia o gustare. Costel se simțea onorat de vizită, mai ales de cînd aflase că oaspetele e bucureștean. În imaginea lui, un locuitor al Bucureștiului era un privilegiat.

— Bucureștiu-i București, dom-le, orice s-ar spune. Altă perspectivă, alte distracții, aveți shop-uri, benzină, nu vă taie curentul și apa.

— Să nu exagerăm, îl potoli Victor. Lucrurile s-ar putea schimba.

— Nu mă refer la mine, eu sînt boier, mă refer la cei din oraș. Am o soră care e soră la spital și care se duce

la cinci dimineața la coadă fără să știe la ce stă. Asta nu-i o situație.

Șoferul Costel avea o gospodărie de om înstărit : curte cimentată, acoperită cu boltă de viță de vie, casă mare, cu patru camere și pridvor, vopsită în culori plăcute, un grajd cu ziduri de cărămidă, coteț pentru găini, altul pentru porc, pivniță, grădină de zarzavat, livadă de pruni și meri în spate, totul îngrijit și dichisit.

— Îmi place casa dumitale, îl măguli Victor. Îmi plac și acareturile. Ești un adevărat gospodar.

— Mulțumesc, dar nu eu sînt de vină, eu sînt mai mult plecat. Nevastă-mea le face pe toate.

— Ai copii ?

— Am un băiat. Dar ce băiat, domnule ! Cum vă numiți ?

— Victor.

— Sînteți venit pe cale oficială ? Sînteți activist sau ziarist ?

— Sînt venit pe cale semi-particulară. Adică nu semi, ci chiar particulară. Mai e mult pînă la Gălbinași ?

— Vreo șapte kilometri. Luăm o gustare și plecăm imediat. Beți un păhărel de vin ? Am un vin excepțional, numai pentru culoarea lui rozé și bei o cană, am curajul să concurez și cu francezii în materia asta, nu mă ia nimeni. Apoi îi șopti la ureche : tot secretul e butoiul, asta nu știu proștii-ăștia de pe-aici, le spală de mîntuială, și pe urmă se miră că băutura le miroase a pucioasă. Poftiți înăuntru ca să vă convingeți.

Costel îl conduse în camera cea mai luxoasă, camera pentru primirea musafirilor : covor de mînă pe jos, o sufragerie nouă-nouță, cu tradiționalul tișlaifer pe masă, iar pe pereți fotografiile lui de nuntă și ale copilului la

naştere în pielea goală, înrămate, plus nelipsita carpetă orientală cu răpirea fecioarei din serai. Şoferul aduse pîine, brînză, slănină, ceapă şi o cană de sticlă plină cu vin rozé. Vinul avea, într-adevăr, o culoare neobişnuit de frumoasă, Victor bău două pahare pe nerăsuflate şi mîncă cu poftă. Dar tocmai cînd mîncau mai bine, uşa se deschise singură şi pe ea intră un berbec alb, imens, cît un viţel. În spinarea lui şedea confortabil un copil de vreo cinci ani. Costel începu să rîdă în hohote.

— Ei, cred că un berbec ca Vasile al meu n-aţi mai văzut pînă acum.

— Într-adevăr. Dar cum de-a crescut atît de mare?

— Nu ştiu nici eu. L-am cumpărat acum trei ani, cînd era miel, ca să-l tai de Paşte, dar copilul s-a îndrăgostit de el şi mi-a fost milă să-l sacrific, se jucau toată ziua împreună, dormeau în aceeaşi cameră. Şi ce credeţi că se întîmplă pînă la urmă, domnule Victor ? Copilul dresează berbecul ! Dar nu-l dresează ca la circ, pur şi simplu face din el o fiinţă omenească, în stare să înţeleagă totul. Doar că nu poate vorbi. Viorele, îi spuse băiatului, coboară şi roagă-l pe Vasile să se culce cu picioarele în sus.

Copilul coborî de pe berbec, apoi îi spuse acestuia să se culce în figura a treia, ceea ce berbecul şi făcu . Apoi îi ordonă să se scoale, să iasă pe prispă şi să behăie de trei ori. Berbecul se conformă, deschizînd uşa singur.

— Domnule, spuse Costel, tatăl, oarecum îngrijorat, acest copil al meu, pe care-l vedeţi acum, are nişte însuşiri care nu se explică în mod normal : vorbeşte cu animalele. L-am surprins odată în grajd vorbind cu capra, şi capra dădea din cap în semn că înţelege. Să-l arăt unui doctor sau unui savant ?

— Nu, nu cred că e cazul să-l arăţi cuiva. Poate că această însuşire ieşită din comun ţine numai de perioada copilăriei şi va dispare odată cu vîrsta. Lăsaţi-l în pace, nu-i tulburaţi echilibrul universului lui interior.

— Atunci aşa am să fac. Dacă această putere şi această capacitate a lui îi vine cumva de la Dumnezeu, de ce să mă amestec?

— Foarte bine.

— Am citit în „Magazin" — mie-mi place revista asta grozav, ai ce citi în ea, are tot felul de curiozităţi — am citit, zic, că sînt doctori care vindecă prin hipnotism. Sau care, înainte de operaţie, te adorm şi, pe urmă, te operează fără anestezie. E posibil?

— Sigur că e posibil.

Costel bău şi el cîteva pahare, unul după altul. Stilul lui de a bea era întru totul original: deschidea gura mare şi deşerta paharul înăuntru, direct în gît, apoi înghiţea fără ca omuşorul să se mişte. Bău singur aproape toată cana, dar nu se îmbătă, era doar puţin excitat, simţea nevoia să vorbească numai el, sărind de la una la alta. Faţa lui era roşcovană, dînd impresia unui om care plezneşte de sănătate.

La noi, aici, în munţi, e o mănăstire veche de călugări. Unul dintre ei — are un nume mai ciudat, Eusebiu — a înfiinţat o sectă şi, pentru asta, l-au dat afară din mănăstire. El şi-a făcut adăpost într-o grotă şi stă acolo, şi vara, şi iarna, mîncînd numai cojile de pîine pe care i le aduc oamenii. Dacă-i dai altă mîncare n-o primeşte. Atît vrea, o coajă de pîine. Lumea se duce să-l vadă din curiozitate. Securitatea şi miliţia l-au arestat de cîteva ori — bineînţeles, la sesizarea episcopiei, care e geloasă

—, dar i-au dat drumul, ce să-i facă, omul are dreptul să locuiască unde-i convine.

— Dar ce fel de sectă a făcut ? se interesă Victor.

— Vreţi să-l vedeţi ? Vă duc eu pînă acolo.

— Aş vrea. Dacă m-ai duce, ţi-aş plăti.

— Ce să-mi plătiţi ? se minună Costel. Păi ce, eu trăiesc din ciubucuri de-astea de-un pol ?! Sînt prea barosan. Mă întrebaţi ce fel de sectă a făcut călugărul Eusebiu. Nu ştiu, că nu mă pricep. Tot ce ştiu e că are o teorie nouă despre Christos, cu totul alta decît aia din Evanghelie, inclusiv despre apostoli, despre Sfînta Fecioară şi despre Maria Magdalena. În orice caz, lumea nu prea i s-a alăturat pînă acum, doar cîţiva călugări şi nişte intelectuali sau semi : un profesor pensionar, un gestionar, o moaşă. Dar lumea se duce să-l vadă ca pe un obiectiv turistic, deşi unii îl întreabă dacă nu poate să vindece anumite boli, el zice că nu, dar eu cred că-i e frică, i s-a pus, probabil, în vedere cînd a fost săltat. Dar ce treabă concretă aveţi la Gălbinaşi, scuzaţi-mă că vă întreb, poate vă ajut cu ceva, eu cunosc toată lumea de pe valea asta, ştiu tot ce se întîmplă şi vă dau orişice informaţie.

Victor se simţi tentat să mai bea un pahar, dar se stăpîni, vinul era tare, îl simţise cum i se urcase la cap în cîteva minute.

— Domnule Costel, îl cunoşti pe unul Buţughină ? întrebă el, direct.

— Păi cum să nu-l cunosc ?! Ăla care e la puşcărie pentru viol.

— Exact.

— Păi sigur că-l cunosc.

— Care e adevărul în toată povestea lui ? O cunoşti bine ?

Costel dădu pe gît, în stilul lui, încă un pahar, apoi se gîndi puțin.

— Eu nu știu cu ce vă ocupați dumneavoastră și în ce scop ați venit, dar ce pot să vă spun, sincer-sincer, e că istoria e încurcată. Încurcată rău de tot.

— În ce sens ?

— Păi, să vă spun ce știu eu. Vă grăbiți ?

— Eu nu. Poate dumneata.

— Nu, că mi-am făcut norma pe săptămîna asta. Azi e sîmbătă, puteam să nici nu ies, să stau în garaj pentru întreținerea mașinii. Așa că nu-i nici o grabă. Trebuie să apară nevastă-mea, pune ea niște carne la tigaie, tocmai am tăiat un ied. Vă place iedul ?

— N-am mîncat niciodată.

— Vă spun eu : e cea mai gustoasă carne din cîte există, se topește-n gură. Măi ăsta micu, hipnotizatorule, du-te după mă-ta și cheam-o la ordin. Zi-i c-avem un musafir.

Copilul se urcă în spinarea berbecului Vasile și dispăru, după ce-i dădu acestuia destinația finală : „hai la mama".

— Dom-le, uite ce-i cu Buțughină ăsta : el nu e de pe-aici, de pe valea noastră, a apărut acu vreo cinci ani cu gîndul să se călugărească, la nici douăzeci și cinci de ani. Starețul nu l-a admis, probabil că-l suspecta că e securist, sau altceva, nu se știe exact (deși și starețul s-ar putea să fie gradat, după cum se zice). Băiatul venise să se călugărească din motive serioase. Poate știți, poate nu știți eu vă spun ce-am auzit. El e dintr-un sat de la cîmp, e cojan, cum îi zicem noi, era ceva administrator la cantina unui șantier de exploatări geologice și iubea o fată de la el din sat care servea, una frumoasă de tot, zice lumea, cu care a decis să se căsătorească. Se stabilește nunta și,

cu o săptămînă înainte, se petrece nenorocirea. Se duc la croitoreasă să facă o probă pentru rochia de mireasă, acolo, se zice, ea s-ar fi dezbrăcat aproape goală, adică în furou, mă rog, mai scurt, mai lung, nu contează; uşa camerei fiind deschisă fata e văzută în starea asta de fiul croitoresei. În drum spre casă, Buţughină, gelos, o întrebă de ce s-a dezbrăcat cu uşa deschisă; ca s-o vadă ăla sau de ce? De aici a început cearta, iar el, cică, i-ar fi dat o palmă sau două, nu se ştie exact. Fapt e că fata a dispărut în seara aia de-acasă şi nu se mai ştie de ea nimic-nimic nici pînă-n ziua de azi.

— Nici părinţii n-au aflat?

— Nu, ei zic că nu. Zvonul e că un arab, fiu de prinţ, student la medicină, ar fi scos-o din ţară clandestin, în portbagajul maşinii, şi-ar fi dus-o la el acasă. Se zice că ea ar fi trimis unei mătuşi o vedere din ţara respectivă în care scria doar atît: „Tanti, eu sînt foarte bine, ceea ce vă doresc şi vouă". Fără să semneze. Nunta s-a contramandat, desigur, iar Buţughină a stat închis în casă două săptămîni, n-a vorbit, n-a mîncat, n-a băut. După care, fiindcă nu mai putea suporta ruşinea pe care o pățise, a venit aici să se călugărească. Eu, personal, îl înţeleg. Dumneavoastră ce ştiţi?

Victor nu-i răspunse, ştia şi el povestea, mai exact şi ceva mai multe amănunte, dar aştepta de la Costel continuarea.

— Spune-mi ce s-a întîmplat mai departe.

— Păi, după ce l-au scos din mănăstire s-a angajat la exploatarea forestieră ca simplu muncitor, deşi avea liceul la bază. Acolo s-a împrietenit cu tatăl şi mama Luminiţei, fata pe care a violat-o mai tîrziu. Părinţii acestei fete sînt amîndoi beţivi, s-au împrietenit la bufet, la o bere, şi l-au luat la ei în gazdă. Cu timpul, s-a încurcat

cu fata, înțelegîndu-se cu părinții s-o ia de nevastă cînd o împlini șaișpe ani, ea avînd atunci cinșpe ani jumate, dar fiind foarte dezvoltată, arăta ca de optușpe, cît are acum. Niște vecini, cu care nu se avea bine din nu știu ce motiv au anunțat șeful de post cum că au auzit-o pe Luminița țipînd și strigînd ajutor, șeful de post a venit imediat, Buțughină s-a luat în gură cu el și respectivul i-a făcut acte și l-a dat pe mîna procuraturii. La proces, n-a venit nici fata, care era bolnavă la pat de nu știu ce, iar părinții ei nici nu s-au sinchisit, ei ședeau toată săptămîna în munți, nu veneau decît duminica acasă, și nu de fiecare dată. Așa că Buțughină a intrat cam nevinovat în încurcătură, el fiind decis să se însoare cu fata.

— Care, între timp, a făcut un copil.

— Da, a rămas gravidă și-a născut un copil. Trebuie să aibă vreun an jumate.

Costel făcu o pauză, tăcea, îngîndurat. Tăcea și Victor, făcîndu-și de lucru cu o monedă de un leu pe care o lovea cu unghia arătătorului de la mîna dreaptă, obligînd-o să se învîrtească pe masă ca un titirez. Apoi intră pe ușă nevasta lui Costel, o femeie tînără, înaltă și extrem de solidă, fără a fi cîtuși de puțin grasă. Avea o față aspră, bronzată și bătută de vînt. Cînd o văzu, Costel se lumină la față de satisfacție și mîndrie.

— Uite, dom-le, ea e nevastă-mea, i-o recomandă el, în timp ce Victor îi săruta mîna. E mai înaltă ca mine cu o juma' de metru, ca să nu mai spun că are o mușchiulatură de atletă, dacă o trimit la olimpiadă să arunce cu ciocanul sau cu sulița ia o medalie fără discuție. Te duci, fă, la Olimpiadă ? o întrebă el serios.

— Mă duc, îi răspunse ea, tot serios.

— Bravo ! Dar pînă atunci du-te și prăjește niște carne și scoate niște murături.

Femeia se supuse şi Victor înţelese că între aceşti oameni exista o dragoste sinceră, adîncă şi o înţelegere definitivă.

— Şi dumneavoastră ce vreţi să faceţi acuma ? se interesă Costel. Să reluaţi procesul ?

— Nu ştiu. Vroiam să văd care-i situaţia reală.

— Păi asta e, care v-o spun eu. Adică, procesul a fost pe bune : a recunoscut el, a recunoscut ea, vecinii au fost la tribunal ca martori. În plus, Buţughină s-a purtat urît la proces, a jignit pe toată lumea, băiatul e puţin sărit de pe fix de cînd a păţit chestia cu mireasa care i-a fugit înainte de nuntă. Nu cred că se poate face nimic. Sînteţi avocat ?

— Nu, răspunse Victor, fără plăcere, apatic. L-am cunoscut într-o anumită împrejurare şi aş vrea să-l ajut. Pentru asta trebuie să stau de vorbă cu ea.

— Ce pot să vă mai spun e că fata a dus-o greu, intrase femeie de serviciu la primărie, cît era la serviciu, copilul rămînea singur acasă, închis într-un ţarc. Noroc că primarul e om cumsecade, îi dă liber după ce termină curăţenia. dar pe chestia asta, a obligat-o să trăiască cu el, drept pentru care eu mă întreb ce atitudine va lua Buţughină faţă de situaţia asta cînd se va întoarce acasă şi va afla ce şi cum.

— Poate nu-i adevărat.

— Chiar dacă nu-i adevărat, tot o să i se spună. Ştiţi cum sînt oamenii, nu pot ţine în ei un secret şi, atunci, vă întreb : o s-o mai ia el de nevastă ?

— Eu cred că da, zise Victor, îngîndurat.

— Eu cred că nu, ţinînd seama de antecedente, adică de faptul că e cam năbădăios la gelozie.

— Pe mine mă interesează, deocamdată, faptul că

stă la închisoare nevinovat, în loc să fie acasă, să muncească, să-și întrețină nevasta și copilul.

— Eu zic că nu e chiar nevinovat. De ce nu s-a însurat imediat cu fata ?

— Pentru că nu împlinise încă șaișpe ani, n-avea voie.

— Putea. Dacă dovedea că e gravidă primea dispensă.

— Atunci nu știa că e gravidă. A aflat mai tîrziu.

— Vă certați ? întrebă nevasta lui Costel, cînd intră cu friptura de ied și cu murăturile — gogonele pîrguite și niște gogoșari splendizi, neverosimil de mari.

— Nu, doamnă, îi răspunse Victor, discutam în contradictoriu.

— Atunci poftiți și mîncați. Și vă rog să vorbiți mai încet. Aud vecinii. Avem vecini răi.

— De ce ? întrebă Victor, apoi repetă : de ce sînt răi ?

— Din invidie, răspunse nevasta, rămînînd în picioare. lîngă ușă. Ne invidiază pentru că am realizat ceea ce am realizat prin munca noastră cinstită și pentru că avem un copil reușit. Vecinul din stînga noastră, adăugă masiva femeie, cu satisfacție, are o fetiță cu albeață pe ochi. Și, ca să vă dați seama cît de mare este ura lor, nu-și lasă copiii să se joace cu copilul nostru. De-aia s-a împrietenit el cu animalele și, mai ales, cu berbecul. Din cauză că e singur.

— Ne-au dat de două ori la legea optușpe, interveni Costel, care avea în gură o gogonea întreagă și pe care se chinuia s-o zdrobească între măsele. Dar mi s-a rupt

în paişpe şi jumate, le-am dovedit cu acte pînă şi ultima cărămidă.

— Pun mîna în foc, reveni femeia, că, în momentul ăsta, unul dintre ei s-a şi dus la postul de Miliţie ca să anunţe că la noi se află un străin în vizită. Sîntem supravegheaţi pas cu pas. Ca să nu mai zic că, de cîteva ori, ne-au mînjit poarta cu rahat. Vecinul din dreapta îşi lasă cîinele şi porcul flămînzi ca să latre şi să guiţe tot timpul şi să ne astenizeze pe noi. Dar le-am plătit-o şi eu. Le-am făcut o gaură în gard pe unde a intrat un dihor care le-a mîncat găinile şi raţele. Şi-o să le mai fac eu şi altele. După care ieşi, închizînd uşa cu grijă. Costel declară, satisfăcut :

— E dată dracului nevasta asta a mea. Pare blîndă, dar se răzbună mai rău ca un elefant.

Lui Victor îi pieri pofta de mîncare şi se întristă fără un motiv precis.

— Îi ies dinţişorii ? întrebă Victor, privind cu admiraţie şi emoţie copilul durduliu din pătucul înconjurat cu grilaj de lemn.

— I-au ieşit deja, dar îi ies în continuare.

— Şi nu-l doare, nu plînge ?

— Nu, nu plînge. E un copil care nu plînge.

— Nici nu cred că ar avea vreun motiv, arată splendid. Vă felicit.

Copilul morfolea o coajă de pîine şi rîdea. Se uita la Victor şi rîdea cu gura pînă la urechi. Era un copil frumos şi sănătos, cu obrajii bucălaţi şi roziori, cu carnea revărsîndu-se ca nişte brăţări pe la încheieturile mînuţelor. Maică-sa, Luminiţa, arăta ca o femeie în toată firea,

maturizată, împlinită la trup, cu o faţă frumoasă şi strălucind de tinereţe şi împăcare sufletească. Spăla nişte vase într-un lighean aflat pe plită şi, cînd se aplecă să ia un lemn şi să-l vîre în sobă, Victor îi văzu picioarele goale în întregime şi se înfioră de albeaţa şi supleţea lor.

— Buţughină suferă foarte mult din cauza dumitale, spuse el.

— Din cauza mea ?! se miră femeia fără să se întoarcă. Da' ce i-am făcut eu ?

— Vreau să spun că suferă pentru că nu e alături de dumneata şi copil. Toată noaptea plînge şi oftează.

— El şi-a făcut-o cu mîna lui.

Se lăsă o tăcere lungă şi jenantă. Victor vru să-şi aprindă o ţigară, dar renunţă. Era ud (îl plouase pe drum) şi tremura de frig. Luminiţa observă asta şi-l privi îngrijorată.

— Scoteţi-vă haina şi uscaţi-vă niţel, veniţi mai lîngă sobă, îl sfătui ea, nu se poate să staţi aşa.

Îi dădu un scaun pe speteaza căruia el îşi puse haina şi pulovărul. Dar şi cămaşa era udă. Totuşi, nu îndrăzni să şi-o scoată, se apropie de sobă cu spatele, ca să-l dogorească.

— Scoate, dom-le, şi cămaşa, vrei să te îmbolnăveşti, ce naiba ?! îl îndemnă ea, văzîndu-l că se jenează.

— Tocmai, că eu nu am voie să răcesc. N-am voie deloc.

Victor se dezbrăcă pînă la brîu şi puse cămaşa pe o frînghie. Bustul lui era alb şi slab, dar mîinile aveau o musculatură impresionantă.

— Îmi cer scuze că stau aşa, spuse Victor şi întinse o mînă spre copil, care-i apucă un deget, chiţcăind de

bucurie. Vrei să semnezi un memoriu. ca să-ţi vină bărbatul acasă mai devreme ?

— Nu semnez nimic.

— Păi nu te căsătoreşti cu el cînd iese ?

— Nu ştiu. Mai vedem. Se apucă să măture în jurul sobei. Apoi continuă, dar fără a ridica glasul : ca să mă bată iar cu cureaua de la pantaloni ?! Uite, îi arătă un semn deasupra sprîncenei, asta o am de la el.

Victor tăcu, neştiind ce să răspundă. Îşi aduse aminte cum îl cunoscuse pe Buţughină : se bătea cu un ţigan în mijlocul dormitorului, cei doi fiind încurajaţi de vreo sută de deţinuţi, care strigau ca turbaţii : arde-l ! dă-i ! aşa ! la fălci ! la pateu ! masează-i dantura ! Ţiganul fusese boxer profesionist şi-l lovea pe Buţughină sistematic şi cu stil, dar Buţughină, deşi plin de sînge, cu arcadele sparte, se lupta în continuare ca un dement. Pînă cînd el, Victor, apăruse în dormitor şi, fără să spună un cuvînt, se aşeză între ei. Cei doi se opriră ca hipnotizaţi, iar galeria din jur amuţise. „Gata", le spuse Victor, calm şi decis. De-atunci, Buţughină se înrolă printre oamenii lui de sprijin şi sacrificiu care ajutau bolnavii şi neputincioşii, făceau dreptate, împărţeau pachetele de-acasă şi ţigările, pedepseau pe răufăcători şi speculanţi. La despărţire, Buţughină îl pusese să jure că-i va face dreptate şi-l va scoate de-acolo, dar Victor nu-i promisese decît că va încerca. Pînă acum, deşi trecuseră de-atunci opt luni, nu reuşise nimic.

— Aş vrea să-l ajut pe Buţughină, suferă prea mult, mai mult decît trebuie, nu ştiu dacă mă înţelegi. Pentru asta am venit aici Hai să facem ceva pentru el, ce te costă să semnezi un memoriu ?

— Nu mă costă, zise ea, indiferentă, dar știu eu ce și cum?

— Adică ce? întrebă Victor, aprinzîndu-și, totuși, o țigară.

— Știu eu ce viață aș duce cu el după ce-ar ieși? Cîteodată parcă nu-i zdravăn la minte.

Luminița se opri din treabă și ascultă cîteva clipe niște pași ce se auzeau din curte.

— Ar fi bine, îi spuse ea, fără vreo intonație specială, să vă îmbrăcați. Vine.

— Cine? întrebă Victor, mirat.

În clipa următoare, ușa se deschise și intră un bărbat de vreo patruzeci și ceva de ani, cu fața tînără, frumoasă, dar cu părul aproape alb. Părul era creț și tuns scurt.

— Dumneata cine ești? întrebă acesta, sever, neplăcut surprins să descopere un bărbat necunoscut și pe jumătate gol în încăpere. Cine ești și pe cine cauți?

— Pe dînsa, răspunse Victor, pașnic.

— Pe tine? o întrebă el pe Luminița, la fel de sever și nemulțumit. De ce?

— În legătură cu situația soțului, îl lămuri Victor.

— Care soț, dom-le? strigă bărbatul, strident, desfăcînd mîinile într-un gest de enervare grozavă. Care soț? Dînsa nu are nici un soț, de unde ai inventat așa ceva? Ia dă-mi actele dumitale! Dă-mi actele!

Victor nu se grăbi să-i dea ceea ce i se ceruse, luă cămașa de pe frînghie și o îmbrăcă. Pulovărul și haina le lăsă în continuare pe speteaza scaunului.

— Dar cine ești dumneata să-mi ceri actele? întrebă.

— Sînt primarul comunei. Vrei să mă legitimez? Sau vrei să-l chem pe șeful postului de miliție? Îl chem și te arestez pe loc. Fac ce vreau pe teritoriul comunei

mele, să nu crezi că scapi de-aici cu una cu două! Nu scapi!

Luminița era neutră, nu intervenea în nici un fel în discuție, îi schimba chiloțeii copilului care făcuse pipi și care, simțindu-se satisfăcut din această cauză, rîdea cu gura pînă la urechi. Victor încercă o conciliere cu primarul.

— Nu vrei să ne înțelegem omenește?

— Nu, ripostă acesta. De ce să mă înțeleg eu omenește cu dumneata, pe ce criteriu? Ce cauți în casa acestei femei, pretinzînd că vii din partea soțului ei, cînd ea nu are soț, iar bărbatul ei sînt eu, avem o legătură oficială împreună, vreau să mă căsătoresc cu ea, să înfiez copilul și așa mai departe, conform legii.

Glasul lui devenise plîngăcios de atîta indignare, era clar că suferea sincer din cauza prezenței lui în casa Luminiței.

— Vă privește ce-aveți de gînd să faceți, dar nu înțeleg ce ai dumneata cu mine, de ce vrei să mă legitimezi și să mă arestezi? Ce ți-am făcut?

Primarul nu se așeza, rămînea în continuare lîngă ușă, probabil ca să-și mențină ascendentul cîștigat.

— Dom-le, dumneata ai intrat ilegal pe teritoriul comunei și în casa unei cetățene a comunei mele. În ce calitate ai intrat la ea în casă? Ești avocat?

— Nu.

— Atunci?! În ce calitate? Chiar dacă erai avocat trebuia să te prezinți mai întîi la primărie, să te legitimezi și să ceri permisiunea de a exercita această profesiune pe teritoriul comunei. Dar dumneata nu ești nici măcar avocat. Atunci ce ești?

— Tebecist, răspunse Victor, scurt.

— Poftim?

— Tebecist, repetă Victor. Uite, am legitimaţie de la sanatoriu. Şi-i arătă, cîteva clipe, un carneţel cu coperţi albe, după care îl vîrî înapoi în buzunar. În această calitate am drepturi fundamentale : să primesc gratuit un kil de lapte şi antibiotice româneşti, inclusiv liberă trecere prin toate judeţele ţării.

Primarul încremeni cîteva clipe, incapabil să înţeleagă şi să judece aceste fraze, apoi se scărpină în cap, avînd o figură perplexă. El se întoarse, deschise uşa şi plecă. Imediat, Victor îşi puse hainele pe el, dînd semne că vrea să plece.

— Nu ştiam, spuse el, jenat de tăcerea care se lăsase, că dumneata ţi-ai refăcut viaţa cu altcineva, altfel nu te-aş fi deranjat.

— Eu n-am vrut să refac nimic, spuse Luminiţa, reluîndu-şi treaba deasupra sobei de gătit, dar el a venit peste mine ca şi cum eu i-aş fi spus să vină, şi n-am avut ce să-i fac. Vine, îmi dă de toate, eu ce să-i zic ? Şi-a adus din lucruri, doarme la mine...

— N-ai avut necazuri din cauza asta ?

— Nu. Ce necazuri să am ? A venit nevastă-sa, odată, la primărie, cînd dădeam cu motorină pe jos, şi m-a tras de păr. Atîta. Pe urmă n-a mai venit, a bătut-o el şi s-a liniştit.

— A bătut-o ? se interesă Victor, fără convingere.

— Destul de rău, a lovit-o la cap. Da' a dat şi ea, s-au bătut în parte. A fost chemat la judeţ şi criticat. Şi ce ? Tot el e mare şi tare.

— Cu dumneata se poartă frumos ?

— Da, foarte frumos.

— Înseamnă că te iubeşte.

— Eu ştiu ? Nu m-a bătut, nu m-a înjurat... îmi dă de toate... se joacă cu copilul... m-a scos din servici...

Uşa camerei se deschise brusc şi pe ea intră primarul, urmat de un bărbat între două vîrste, care avea o sfoară în mîini, iar pe braţul drept o banderolă de pînză roşie cu litera P. Era, probabil, paznic.

— Asta e individul, îi spuse primarul respectivului, leagă-l cu mîinile la spate.

Paznicul ezită cîteva clipe, apoi se apropie de Victor, îi apucă mîinile, i le duse la spate, le apropie şi începu să i le lege, neavînd din partea acestuia nici un fel de împotrivire. Luminiţa urmărea scena cu interes, dar fără să exprime pe faţă vreo uimire, nedumerire, frică sau alt sentiment special.

— Acum, zise primarul, hai să-l ducem în magazie, pînă vine şeful de post. Dînsul, îi explică primarul mai departe ajutorului său, este un suspect. Un mare suspect.

Cei doi îl duseră pe Victor, care nu scosese nici un cuvînt, într-o încăpere alăturată, în care se aflau tot felul de lucruri gospodăreşti aruncate claie peste grămadă, îl încuiară pe dinafară şi plecară; paznicul ieşi pe poartă, în stradă, iar primarul intră în casă. Imediat, de acolo se auzi muzică populară de la un patefon pus în funcţiune.

Irina Loghin cînta ceva duios, sfătuind fetele să se mărite numai cu bărbaţi de omenie.

Victor îşi mişcă mîinile în diferite feluri şi scăpă repede din strînsură. Apoi, aşteptă vreo jumătate de oră, pînă se înseră bine, deschise fereastra magaziei şi ieşi în curte. Înainte de a ieşi pe poartă se răzgîndi, se întoarse şi privi pe fereastră înăuntru. Primarul şi Luminiţa făceau baie copilului într-o cadă de tablă. Copilul rîdea, fericit, iar primarul, la fel de fericit, o săruta pe mama copilului pe gît. Aceasta primea mîngîierile fără nici o reacţie, nici de împotrivire, nici de ataşament.

Victor se duse pînă la ușă, vru să bată în ea, dar se răzgîndi și ieși în șosea. Afară se înnoptase de-a binelea, era întuneric beznă, singurele pete de lumină veneau de la ferestrele caselor cu electricitate. O luă la dreapta și, după mai puțin de o sută de metri, descoperi o clădire aflată în construcție, cu schelele încă pe ea. Alături era o coșmelie veche, de paiantă, în care se afla bufetul. Intră și-l descoperi plin de bărbați care beau bere direct din sticle și fumau. În spatele tejghelei se afla o femeie tînără și zdravănă, căreia Victor îi ceru un pachet cu biscuiți (n-avea altceva de mîncare) și o bere. Apoi o întrebă dacă îi dă voie să mănînce chiar acolo, pe tejghea, întrucît în local exista doar o singură masă, ocupată de sticle, și nici un scaun.

— Avem scaune, se justifică gestionara, dar nu le punem la dispoziția clienților ca să nu se bată cu ele. Dumneata, dacă vrei unul îți aduc din spate.

— Nu, mulțumesc, spuse Victor, mușcînd dintr-un biscuit, am stat jos pînă acuma.

— Dacă ți-e foame cu adevărat, pot să-ți dau niște pască de la mine.

— Mă mulțumesc și cu biscuiți, sînt gustoși cu bere.

— Totuși, ia niște pască, insistă gestionara. Azi am avut un parastas de șase luni pentru un frate. Să-ți dau și un păhărel de țuică ?

— Nu beau tărie, refuză Victor.

— N-ai voie să refuzi cînd e vorba de pomană și, mai ales, în situația în care ești și în care o să fii.

Victor fu uimit constatînd că femeia știa că se află într-o anumită situație și o întrebă de unde e la curent.

— De la el, zise ea, arătînd spre un bărbat care ședea rezemat de colțul singurei mese din local. Acesta n'' era

altul decît paznicul care-l legase și care, acum, avea cîte o sticlă de bere în fiecare mînă.

— Da, el m-a legat cu o sfoară și m-a închis într-o magazie pînă vine milițianul, recunoscu Victor, dar eu m-am dezlegat și am ieșit puțin pentru că mi-era foame.

— Sfatul meu e să pleci cît mai repede și să te refugiezi chiar la primar acasă, altfel o să pățești o groază de belele. Primarul e gelos ca un taur, a bătut pînă acum vreo patru bărbați și l-a mutat pe popă în altă parohie, din cauza asta, pretinzînd că e braconier — și ce dacă era ? Vîna și el cîte o căprioară sau un mistreț cu arcul, că n-avea pușcă.

— N-avea pușcă ? se miră Victor, fără nici un interes, doar ca să zică ceva.

— De unde pușcă, pușcă nu mai au decît autoritățile, dar nici ele nu mai au voie să vîneze de la un timp, de cînd s-au împușcat între ei la Craiova. Popa vîna cu un arc din alea pentru sportivi. Da' ce popă aveam, dom-le, o cadră de bărbat, cu voce de tunet. Ce i s-a părut lui, vorbesc de primar, că s-a luat de el, că de ce a chemat-o pe Luminița să măture în biserică fără martori. a sărit să-l bată, dar popa l-a pleznit de nu s-a văzut, era tînăr, solid, nu exclude nimeni să fi avut și el o anumită posibilitate cu o femeie tînără și frumoasă — că-i frumoasă putoarea, nimic de zis — dar nici să-ți pierzi capul după ea, cum a făcut primarul, de-l știe tot județul.

— N-o să-și piardă funcția ? întrebă Victor.

— Nu, că vrea s-o ia de nevastă, adică s-o lase pe a lui, care nu face copii, și s-o ia pe asta, legal. De-aia ziceam să te duci la nevastă-sa acasă, s-o rogi să te apere ea, șeful de post îi știe de frică.

— Eu nu mă știu vinovat cu nimic.

— Cum să nu te simți, se miră gestionara, cînd te-a prins la ea în pielea goală ?!

— Eram gol numai pînă la brîu, îmi uscam hainele ude de ploaie.

— Hai, dom-le, fii serios, îi rîse gestionara în față, cine dracu' te crede, doar sînt femeie în toată firea, măritată de două ori, crezi că eu nu știu ce înseamnă un bărbat și ce e în capul lui cînd se dezbracă în fața unei femei ?! Eu îți cunosc intențiile chiar și după felul in care îți deschei primul nasture de la haină. Adică, dacă-l deschei în timp ce te uiți în ochii mei, așa, mai uleios, am înțeles care-i ținta, ce dracu' !

Între timp, paznicul, care nu era chiar beat, adică se ținea destul de bine pe picioare, veni lîngă Victor și-l întrebă direct :

— Domnule suspect, de ce ai părăsit arestul ?

— Pentru că, îi răspunse Victor, dumneata ai plecat, lăsîndu-mă acolo fără apă și hrană, ceea ce e împotriva oricăror norme de detenție. Dar chiar dacă aș fi putut răbda de foame și sete, ce se întîmpla dacă aveam nevoie să urinez ?

— Dar eu am plecat — se justifică paznicul, care clipea des din ochiul drept, acesta fiind, după observația lui Victor, de sticlă — doar ca să-mi fac rondul, veneam după aceea ca să controlez situația dumitale.

— Iartă-mă că ți-o spun, ripostă Victor, dar fără vehementă, el fiind o întruchipare a calmului și bunăvoinței, dar rondul dumitale trece în mod obligatoriu și pe la bufet ?

— Da, răspunse paznicul. Trebuie să controlez bufetul din oră în oră, fie în timpul funcționării, fie după,

datorită faptului că a fost spart şi jefuit de aproape şapte ori. Este, tovarăşa gestionară ?

— Este, răspunse aceasta. Bufetul e un punct fix al pazei de noapte.

— Dar nu şi consumul, continuă Victor cu reproşul, ceea ce-l făcu pe paznic să devină nervos şi agresiv.

— Domnule, dumneata n-ai dreptul să-mi dictezi mie ce să fac şi ce să nu fac, marş înapoi la arest ! Îţi închipui că, dacă sînt paznic, sînt un nenorocit şi un prăpădit ? Află că...

Restul frazei îl continuă gestionara, cu glas ceva mai scăzut, spre a nu fi auzită de asistenţă :

— Dînsul a fost ajutor de contabil la ceape şi a fost retrogradat temporar în urma unui proces pe care-l are cu contabilul şef şi pe care o să-l cîştige şi o să reintre în drepturi. Nu e un paznic ordinar, nu e cazul să-l jigneşti.

— Nu-i vorba de jignire aici, doamnă, se apără Victor, dar cred că dînsul, ca fost ajutor de contabil, cunoaşte decretul numărul nu ştiu care, care interzice consumul alcoolului în timpul serviciului.

— Pardon ! strigă paznicul, vehement. Dumneata nu cunoşti litera legii şi discuţi în afară de cauză. Acolo se vorbeşte de **incinta** întreprinderii, adică n-ai voie să introduci şi să consumi în **incintă**. Dar eu n-am introdus alcool în incintă pentru că eu nu am o **incintă**, eu lucrez în aer liber, pe un **teritoriu**. În al doilea rînd, cum îmi dovedeşti dumneata că eu am consumat alcool ? Ai posibilitatea de a-mi măsura alcoolemia din sînge ? Ai acest drept ? Răspunde !

— În primul rînd, e martoră doamna gestionară, în cazul că vreau să te reclam, dar nu am această intenţie, dumneata nu mi-ai făcut nici un rău, propriu-zis.

Paznicul rîse scurt și sardonic.

— Este cam greu s-o iei martor pe doamna gestionară pentru că doamna este soția mea, iar o soție nu poate da mărturie nici pro, nici contra.

— Am zis, reluă Victor, că nu am intenția să te reclam. Dar nu pot, în același timp, să nu repet că nu am săvîrșit nici o infracțiune care să dea drept cuiva, oricine ar fi, să mă țină sub stare de arest, legat fedeleș.

— Nici eu nu sînt de acord cu acest procedeu, spuse gestionara, care îl simpatiza fățiș pe Victor, luîndu-i partea, dar trebuie să ținem seama de anumite fapte care s-au petrecut în ultimul timp în comuna noastră și care au obligat autoritățile să întărească vigilența. Nu știu dacă știi de un individ care a venit din partea Pecoului și care a promis butelii la peste cincizeci de familii și care a dispărut cu zeci de mii de lei, miei, brînză și alte produse.

— Nu l-a verificat nimeni ?

— Ba da, dar persoana avea legitimație în regulă, arăta absolut în regulă, n-a dat nimic-nimic de bănuit. De atunci s-au luat măsuri speciale, orice suspect este verificat și paraverificat, chiar în stare de arest.

— În plus, continuă paznicul-soț, avem indicații speciale în legătură cu sectanții.

— Ce fel de sectanți ? se interesă Victor.

— Avem vreo cinci-șase tremurici care nu au voie să se adune, ca să nu facă porcăriile pe care le fac, încrucișîndu-se între ei la întîmplare. Dar ei tot se adună pe furiș și noi trebuie să-i depistăm și să le spargem adunarea. Hai să mergem înapoi la arest, decise paznicul, dînd peste cap, pe nerăsuflate, o jumătate de sticlă de

bere. N-am chef să-mi facă primarul scandal din cauza dumitale, mai ales că nici nu mă înghite.

— Mai ales în situaţia în care este, interveni soţia, cînd i se caută nod în papură din orice. Te rog să nu-i faci probleme, insistă gestionara, mai ia o sticlă de bere la dumneata, să ai pentru la noapte, ia două, ia şi nişte biscuiţi, de fumat, fumezi ?

— Nu-mi trebuie nimic.

— Atunci duceţi-vă.

Pe drum, paznicul îi expuse lui Victor programul pentru noaptea respectivă.

— Te duc în magazie, te las acolo şi merg să-l caut pe şeful de post. De legat nu te mai leg, dar, dacă vin cu el şi ne auzi în curte, te legi singur, ca să te găsească în regulă. Dacă n-a venit, nu mai trec acuma, trec mai tîrziu, după ce pleacă primarul. Dacă pleacă. Pentru că, de obicei, nu pleacă, dar azi-noapte s-ar putea să plece, trebuie să pice cineva de la ziarul de judeţ, care-l caută acasă şi n-are chef să dea peste nevastă-sa singură, care-l toarnă pe unde poate şi la cine poate. Înţelegi ?

— Şi de unde ştii dacă pleacă ?

— Păi, vin şi-l ascult la fereastră, peste vreun ceas : dacă sforăie, e clar.

— Soţia dumitale, doamna gestionară, mi-a propus să mă refugiez chiar la primar acasă şi să mă pun sub protecţia soţiei lui. Crezi că asta ar fi soluţia cea mai bună ?

— Da, dar mai întîi să vedem dacă bărbat-su doarme aici. Dacă doarme aici, te duc la nevastă-sa, spui că eşti n-are importanţă cine şi de unde, ea de-abia aşteaptă pe cineva oficial ca să i se plîngă de bărbat-su, te primeşte bine şi te omeneşte, dar cum facem cu şeful de post ?

Dacă nu vine în seara asta, te duci dimineață la sediu și-l aștepți pînă vine, trebuie să te verifice neapărat, altfel te pune in urmărire.

Intrînd în curte și pășind în liniște, cei doi se apropiară de fereastra luminată a camerei în care se aflau primarul și Luminița și priviră pe furiș : aceștia erau la masă, mîncau cartofi prăjiți cu ouă ochiuri, ascultînd muzică la patefon (tot Irina Loghin) ; copilul dormea, ın ciuda zgomotului.

— E frumoasă putoarea, îi șopti paznicul lui Victor, în timp ce-l închidea în magazie, acum te înțeleg de ce ai vrut să taberi pe ea.

— N-am tăbărît, încercă Victor să-l convingă, calm, îmi uscam hainele.

— Îți uscai hainele ?! îl zeflemisi paznicul. Las-o moartă. Zi mersi că primarul n-a avut pistol, că te ciuruia. Într-o vreme, mai demult, cînd se făcea colectivizarea, primarul nostru de-atunci avea pistol.

— Și-l folosea ?

— Îl folosea arătîndu-l, dar n-avea gloanțe. Venea la tata, țin minte, care era un mijlocaș înstărit și înrăit, și-i zicea : „nea Miroane. uite ce gîlmă mi-a crescut mie în dreptul buzunarului de la piept, ce zici, ha ?“ Gîlma era pistolul, dar tata nu se speria de el, știa c-o să se-nscrie, dar nu pentru că-l pisa primarul, s-a înscris cînd m-au trimis pe mine acasă de la liceul comercial ca să aduc adeverință în acest sens. Hai că mă duc, vin mai tîrziu.

Și plecă, încuind lacătul pe dinafară. Victor se simțea obosit, aprinse un chibrit, își găsi culcuș pe o stivă de scînduri de brad care miroseau a rășină și adormi imediat. Se trezi destul de repede, cuprins de o spaimă in-

exprimabilă şi cu inima bătîndu-i foarte repede. Se mai afla cineva în magazie, nu departe de el, cineva care respira greu, ofta, sforăia şi fornăia. Ascultă cîteva clipe şi bănuiala i se confirmă: se simţea, în mod sigur, prezenţa unei fiinţe vii, care se manifesta printr-o respiraţie grea şi, uneori, prin scrîşnetul dinţilor. Victor aprinse un băţ de chibrit, dar fără să se mişte de pe locul lui. Nu zări decît o umbră nedefinită în fundul magaziei. Apoi rămase nemişcat, într-o aşteptare încordată. După un timp, auzi zgomot de paşi afară şi pe cineva care intră pe uşă cu un felinar într-o mînă şi cu o oală în cealaltă. Era Luminiţa.

— Eşti tot aici? îl întrebă ea, ridicînd felinarul şi luminîndu-l.

— Da, sînt aici, spuse Victor, ridicîndu-se în capul oaselor.

— Ţi-o fi greu să dormi pe scîndurile alea, îl căină ea.

— Nu-i nimic, sînt obişnuit cu de toate.

— De ce nu fugi?

— I-am promis paznicului să nu fac asta. Nu vreau să aibă greutăţi din cauza mea.

— Dă-l încolo de beţiv. Grija lui o ai acum?! Du-te şi vezi-ţi de treabă.

Apoi se îndreptă spre cealaltă parte a magaziei, adică acolo unde Victor simţise acea mişcare ciudată care-l speriase.

— Mai e cineva în magazie? o întrebă el pe Luminiţa.

— Nu. Numai capra.

— E o capră acolo?

— Da. Am cumpărat-o ca să am lapte pentru copil. Aseară, din cauza scandalului, am uitat s-o mulg.

— Am auzit că laptele de capră e aproape la fel cu

cel de mamă, spuse Victor, după ce ascultă cu plăcere șiroitul laptelui în oala de pămînt.

— Așa se zice, răspunse Luminița.

— Vrei să te ajut, să țin capra ?

— Nu, că e cuminte. Am o altă rugăminte, dacă vrei să-mi faci un bine.

— Spune.

— Zi-i lui Buțughină să mă lase în pace. Cînd iese, să nu mai calce pe-aici. O să aibă necazuri. Zi-i că m-am măritat.

— Dacă pot, îi transmit. Dar să știi că n-o să scapi de el. O să încerce să te omoare. Sau se omoară el.

— Ar fi mai bine să se omoare el, spuse Luminița, terminînd de muls capra. E un om care nu are rost să trăiască pe lume.

— De ce ? se miră Victor, întristîndu-se.

— Așa e făcut el. Să fie un nenorocit.

După ce plecă Luminița, Victor nu mai putu să doarmă, se duse și mîngîie capra sub bărbie, acolo unde le place aproape tuturor animalelor să fie gîdilate. Atît de mult îi plăcea încît, atunci cînd se întoarse la locul lui, să se culce din nou, capra veni lîngă el și întinse gîtul, invitîndu-l s-o mîngîie în continuare. Victor o lovi peste bot

— Hai, cară-te !

Paznicul veni să-l trezească la unsprezece și jumătate. Era tot beat.

— Hai, zise el, că primarul doarme ca lemnul, iar doamna te așteaptă cu drag.

— Ce i-ai spus despre mine ?

— Nimic. Că e cineva care-l caută pe primar, ce să fac, să-l duc la camera oficială, iar ea a zis : nu, adu-l aici. Nu dormea, se uita la bulgari.

Casa primarului era aproape, la nici o sută de metri. Paznicul deschise poarta şi intră în curte şi apoi în antreu, ca la el acasă.

— Se poate, doamnă? întrebă el din spatele uşii.

— Se poate, îi răspunse doamna dinăuntru.

Intrară într-o încăpere care semăna leit cu a şoferului Costel: aceeaşi mobilă tip, pe pereţi aceeaşi carpetă şi, aproximativ, aceleaşi fotografii de familie: un copil gol, un mire şi o mireasă etc. Femeie avea cam patruzeci de ani, o înfăţişare plăcută, deşi cam fanată, cu tenul marcat de consumul de alcool şi tutun, părul şaten era ondulat cu drotul, se rujase recent şi se îmbrăcase cu un halat elegant, de culoarea cicorii, matlasat. Ochii îi ieşeau din orbite (suferea de Basedof) şi privea ceacîr. Defectul nu o făcea dizgraţioasă, dimpotrivă, îi dădea farmec, avea un zîmbet frumos, o dantură completă, sîni mari, înalţi. Îi întinse mîna lui Victor cu prietenie, simplitate şi degajare, strîngîndu-i-o puternic, posesiv, transmiţîndu-i, parcă, un mesaj intim şi simultan.

— Domnule sau tovarăşe, cum doriţi, poftiţi, luaţi loc şi spuneţi-mi dacă aţi servit masa sau nu.

— Am servit-o.

— Atunci poftiţi nişte fursecuri. Cafea doriţi?

— Da, răspunse Victor, o cafeluţă aş bea, dar fără zahăr.

— Tu vrei cafea, Miroane? îl întrebă pe paznic, care rămăsese lîngă uşă, respectuos.

— Nu, săru-mîna, eu mă duc să mai trag un rond, datoria înainte de toate.

— Dînsul, îi spuse primăriţa lui Victor, e leit Ghiţă al lui Caragiale: e serviabil, te pupă-n bot, dar... ce să mai vorbim?

— Ce vreţi să spuneţi, doamnă? întrebă Miron, încruntîndu-se, supărat pe faptul că era ironizat faţă de un străin.

— Să fii tu al dracului dacă nu mi-ai şutit un pachet de Kent acum un sfert de oră, cînd ai fost pe aici? Jură să pierzi procesul dacă nu l-ai luat!

— Era gol.

— Aiurea! Avea opt ţigări în el. Pe mine mă duci tu, mă, intelectual rural ajuns pe post de necalificat?! Ai uitat că sînt unsă cu toate alifiile?

Paznicul îşi vîrî o mînă într-un buzunar al halatului (avea pe el un halat maro, de vînzător de Aprozar), apoi în altul, apoi într-un altul, pe dedesubt, şi scoase pachetul de ţigări.

— Poftim, doamnă, luaţi-l, număraţi-le, erau opt, opt au rămas, n-am apucat să fumez niciuna, aşa să-mi ajute Dumnezeu.

După care, înnecat de plîns, deschise uşa şi ieşi. Primăriţa, cu o mişcare iute, îl prinse şi-l trase înapoi.

— Mă, du-te dracului, nu mai ştii de glumă, cu mine faci tu pe jignitu'? Hai să bei o afinată.

Dar paznicul refuză, hotărît, jignit în continuare.

— Nu, mersi. Sînt în timpul serviciului.

După care se smulse şi plecă. Primăriţa se întoarse, roşie de indignare.

— Ai văzut ce-al dracului e?! Ca şi cum nu eu l-aş ţine în serviciul în care e şi nu eu l-am salvat din toate căcaturile în care intră săptămînal. Alaltăieri iar i-a spart nevesti-sii bufetul şi i-a furat marfă de cinci sute.

— El sparge bufetul? întrebă Victor, uimit.

— Da' bineînţeles! El îl sparge tot timpul, ca să dea la neamurile lui. Dar numai eu ştiu asta, pentru că în faţa mea recunoaşte totul, am un fler perfect. Ce bei?

Un vin sau o afinată ? Afinata e miraculoasă, mai ales pentru bărbaţi.

Şi rîse insinuant. Victor abia atunci observă că femeia e sub o puternică influenţă a alcoolului : avea o privire sticloasă şi persistentă, un zîmbet lasciv, îşi lingea tot timpul buzele, umezindu-le pofticioasă.

— Eu nu prea sînt băutor, se feri el.

— Bei aşa, cît îţi face plăcere, ca să stăm la o vorbă, n-o să facem chiolhan. Cum te cheamă pe numele mic ? Altceva nu mă interesează, nici cine eşti, nici ce faci.

— Mă numesc Victor.

— Eu Vichi.

Scoase din bufet o sticlă cu afinată şi umplu două păhărele. Victor gustă cu precauţie.

— E grozavă. N-am mai băut aşa ceva.

Vichi se îmbujoră de fericire.

— Eu am făcut-o, cu mîna mea. Totul e s-o laşi cît trebuie la macerat. Beau în fiecare dimineaţă un păhărel, la prînz, înainte de masă, două păhărele. Seara...

— Seara, cîte ? întrebă Victor, golind tot paharul.

— Seara beau trei, dacă sînt singură, iar dacă am companie, beau oricît, ţin la băutură, sînt profesionistă.

— Adică ce-nseamnă asta ?

— Păi am început de la paişpe ani ca picoliţă, la optşpe eram ospătăriţă, la... cît dracu' aveam pe-atunci ? La vreo douăzeci şi doi eram barmaniţă şi la treizeci eram şefă de local. Era un local grozav, un han al Centrocoopului, la vreo zece kilometri, într-o pădurice, cu hotel, era o nebunie, se mînca vînat, păstrăv, se bea galbenă de Odobeşti, salam de urs, pastramă de căprioară, veneau toţi ştabii din judeţ, aveam orchestră, se făceau nunţi de pomină, mese oficiale cu scriitori şi artişti din

București. Păunescu, cînd venea cu cenaclul lui, la noi trăgea cîte două-trei zile, cîntau, recitau, era o plăcere pentru toți, la plecare îmi zicea : „Vichi, vreau să văd mașina cu farurile îndreptate spre cer". Adică, înțelegi ce-nseamnă asta. Mi-au scris și poezii, unele pe hîrtie, unele pe pereți : „Hai la Vichi cu grăbire/ S-o iubim dintr-o simțire". Sau : „Aici, la Vichi, m-am simțit acasă./ Acasă-nseamnă să ai tot pe masă/ Noaptea să ai un pat călduț și moale/ Cu o femeie tînără sub țoale". Sau : „Căci nu e ștab ce n-a trecut/ Prin plăcutu-i așternut". Mă rog, erau și altele pe pereți, nu le mai țin minte, da' am unele scrise într-un caiet, vreo zece, bine-nțeles, îl țin ascuns de bărbatu-miu, a vrut să mi-l rupă, analfabetul dracului. Poate ai auzit ce figură mi-a făcut, s-a încurcat c-o femeie de serviciu, care are un copil cu un pușcăriaș, ceva grețos, pot să-l distrug oricînd, dar nu mă interesează, înțelegi, nu mă interesează...

Între timp, băuseră încă un păhărel de afinată, Victor se amețise, iar ea îl acoperea cu monologul ei nestăvilit, băutura îi dădea o locvacitate inepuizabilă, arunca din ea adevărate avalanșe de confesiuni profesionale și intime.

— Nu mă laud, dar am fost cineva în județu-ăsta, localul mergea extraordinar, aveam un talent de patroană de mare clasă, lumea nu zicea mergem la „Căprioara neagră", zicea „mergem la Vichi". Eram și frumoasă, și bine făcută, aveam de toate, mai ales bijuterii, bani nu strîngeam pentru că nu aveam unde să-i țin, mereu mi-i fura cîte cineva, ultima oară mi i-a furat șeful de orchestră, un pianist minunat, cu care era cît p-aci să mă mărit, n-am făcut-o pentru că devenise prea pervers la pat, ceea ce era dreptul lui, de fapt, am fost o proastă, nu știam pe-atunci ce e lumea.., așa... ce vream să zic ?...

da, mi-a furat peste o sută de mii de lei şi o sută de grame de bijuterii... bine-nţeles că l-am prins, aveam oamenii mei la miliţia judeţeană... l-am prins imediat, dar l-am iertat, altfel înfunda puşcăria, cumpăra mărci şi dolari, ca să fugă... Şi-a şi fugit pînă la urmă, a ajuns în Canada, mi-a scris mereu : vino să deschidem un local cu specific împreună, dar eu nu m-am dus, că puteam să mă duc, da' de ce să mă duc dacă aveam de toate aici, ce-mi lipsea mie, nu că sînt naţionalistă sau nu ştiu ce, dar de ce să pleci tu în altă ţară unde nu cunoşti, nu te cunoaşte, aici eram prinţesa judeţului, toţi bărbaţii erau morţi după mine, alegeam pe cine-mi plăcea în fiecare seară, nu ei mă alegeau, eu îi alegeam, am distrus multe căsnicii şi m-au blestemat multe neveste, cînd aveam remuşcări mă duceam la un călugăr să mă spovedesc şi să mă ierte de păcate, dar, la urmă, ce crezi, că nu m-am culcat şi cu el ? Se îndrăgostise turtă de mine, se luase de băut şi de fumat, ajunsese mai păcătos decît orice păcătos, în fine, greşala e că m-am luat după individul de bărbatu-miu, care mă văzuse, mă plăcuse, după care a făcut ce-a făcut, adică mi-a compus chiar el o anonimă şi a venit, tot el, să-mi facă o anchetă, era ceva şef pe partea economică a judeţului, normal că m-am culcat cu el din prima seară, era o obligaţie elementară, dar de ce a trebuit să se îndrăgostească de mine ca un dement, să-şi lase nevasta, să cadă din funcţie, să mă aducă aici, în comuna lui, să mă închidă în colivie şi să-mi reproşeze zi şi noapte trecutul, ca şi cum, cînd m-a luat, nu ştia cu cine m-am culcat şi că, aproape fără excepţie, adică cu mici excepţii, am făcut-o din plăcere şi fără interes, cadourile pe care le-am primit, le-am primit pentru că mi s-au dat şi că le-am meritat, un bărbat mulţumit simte singur nevoia să răsplătească femeia care-i place, nu tre-

buie să-i ceară ea, în afară de mitocanii care cred că li se cuvine totul. Pînă la urmă ce crezi că s-a întîmplat cu localul, o splendoare de local... lucrat numai în lemn de nuc și stejar... Nevestele bărbaților care-și făceau veacul la noi, vreau să zic nevestele clienților de bază... în frunte, normal, cu fosta nevastă a excrementului ăsta de bărbati-miu, au pus mînă de la mînă, au adunat vreo douăzeci de mii și au plătit pe unul care i-a dat foc. L-am prins pînă la urmă, cine crezi că era ? Un fost pompier, ieșit la pensie, nenorocitul e închis pe viață, dar nevestele, otravele, erau mulțumite că le-au spart gașca bărbaților.

Năucit de monolog și de afinată (se băuse toată sticla), Victor nici nu și-a dat seama cînd a fost dezbrăcat și vîrît în pat, tot ce-și mai aducea aminte e că a protestat sincer atunci cînd ea i-a smuls cămașa de pe el, rupîndu-i nasturii, deși l-a asigurat că i-i va coase chiar ea a doua zi, motivîndu-și brutalitatea astfel :

— Îmi place să domin bărbații, să am eu inițativa, nimeni, pînă acum, n-a reușit să mă dezbrace pe mine și nici nu va reuși vreodată, în schimb eu am reușit să dezbrac cincizeci și nouă și cu dumneata șaizeci, hei, păi stai așa, asta e o adevărată aniversare, aduc o șampanie, băiete, asta-i zi de sărbătoare pentru clasa iubitoare...

De altfel, șampania le-a pus capac la amîndoi, dimineața, cînd a trecut pe-acasă ca să se schimbe, primarul a privit îngrozit spectacolul : dormeau amîndoi claie peste grămadă, nu se mai știa al cui e un picior sau o mînă. Încercase să le atragă atenția, tușind și trîntind pahare, dar gestul i-a fost fatal pentru că Vichi a aruncat cu sticla de șampanie după el, spărgînd un geam, primarul s-a speriat și a plecat la primărie fără să se mai schimbe, trăind, apoi, clipe de groază : dacă Victor nu era

ceea ce zicea, adică un simplu tuberculos, ci un ziarist de la „Flacăra“, de pildă, revista respectivă fiind, pentru el, cea mai periculoasă publicaţie din ţară, cunoştea personal cazuri de oameni cu funcţii destituiţi în urma unor sesizări făcute către redacţia respectivă sau a unor articole critice apărute aici.

Capitolul III

CĂLUGĂRUL

A doua zi, fiind duminică, Victor plecă cu Vichi în localitatea de munte Vulturi, unde avea loc inaugurarea festivă a unui joagăr. Pînă acolo nu erau decît zece kilometri pe şosea asfaltată, mai departe, autovehicolele nu mai puteau circula, începeau exploatările forestiere, cu drumuri desfundate, biruite doar de tractoarele care aduceau buştenii la gatere. Vichi conducea cu îndemînare maşina ei personală, un vechi Fiat 850, bine întreţinut, primit cadou de la unul din foştii ei amanţi. Se treziseră spre prînz, luaseră un mic dejun consistent, cu ouă cleioase, ficăţei de pasăre, muşchiuleţ afumat etc, ea bînd şi două păhărele de afinată pentru dregere, aşa că, acum, era bine-dispusă şi vorbăreaţă.

— O să ne distrăm bine, îl asigură ea, oamenii de pe aici au o mare calitate : sînt petrecăreţi, fac nunţi grozave, cu cîte patru, cinci sute de persoane, care ţin cîte trei zile, sînt înstăriţi, cîştigă bine.

— De unde ? se interesă Victor.

— Cum de unde ? În primul rînd că toţi au de lucru la exploatările forestiere sau la sondele petrolifere, unde se cîştigă foarte bine. Plus că au oi şi vite prin munţi, vînd brînza şi carnea cu optzeci de lei kilu. O amărîtă de

oaie dă un venit de două mii jumate pe an din brînză, lînă şi miei. Unii au cu sutele, iar ultimii amărîţi au cîte treizeci, patruzeci, cincizeci. Ia să-i vezi acum pe toţi cum fumează numai ţigări străine : beteuri şi kenturi.

— De unde le iau ?

— De la străini. Ies la şoseaua naţională, dincolo de dealu-ăsta din dreapta şi le vînd fructe de pădure, afinate, păstrăvi afumaţi, mere, orice. Românu' se descurcă, dragă, e dat în mă-sa de deştept şi adaptabil la situaţie, să nu-l vaiţi niciodată.

Victor o întrebă, zîmbind :

— Ce-i cu dumneata, nu-ţi iubeşti poporul ? Azi-noapte făceai pe patrioata.

— Cînd azi-noapte ? întrebă ea. Nu mai ţin minte nimic, eram machită. Am strigat, cumva, lozinici ?

— Mi-ai povestit de un pianist cu care ai fost în amor şi care te-a chemat la el în Canada.

— Şi pe care eu l-am refuzat !

— Exact.

— Da, e adevărat. Dar nu patriotismul m-a împiedicat să mă duc la el. Pur şi simplu nu-mi place printre străini, mă simt bine numai printre ai mei. Dar eu nu vorbeam despre români în general, vorbeam despre muhaelele-astea din partea locului, egoişti şi afacerişti, puşi pe căpătuială, care şi-au pierdut simţul omeniei, se fură din ochi unii pe alţii, se invidiază, se pîndesc, se toarnă, se bucură şi se îngraşă cînd i se întîmplă unuia sau altuia o nenorocire, adică, cum să-ţi spun, sînt nişte infecţi, aş pleca în altă parte, într-o zonă mai pură, dar unde e zona asta ?

Chermeza (căci de a chermeză era vorba) avea loc pe o poiană situată lîngă un rîu care izvora nu departe, de sub un munte de sare, poiană pe care, în mod obişnuit, se ţinea un tîrg anual, vestit în tot judeţul, în ziua de 27

iulie, de sfîntul Pantelimon. Aici erau mai multe barăci în care se vindea bere la sticlă, pelinaş la kil, cîrnaţi la grătar (cu muştar), gogoşi şi covrigi. Mai erau şi alte gherete cu mărfuri de îmbrăcăminte ale diferitelor cooperative din împrejurimi. Festivitatea avusese loc mai devreme, pe la ora unsprezece, şi, acum, lucrătorii forestieri şi invitaţii din împrejurimi se ospătau cu bere şi cîrnaţi, aşezaţi la mese lungi, improvizate din scînduri şi căpriori, sau direct pe iarbă. Vichi, care ştia dinainte programul, îl informă că, după amiază, brigada artistică de agitaţie a întreprinderii, corul căminului cultural, solişti de muzică populară, recitatori şi alţii se vor produce pînă seara tîrziu.

— Aşteaptă-mă pe lîngă maşină, îi spuse ea. Mă duc să văd ce ştăbime e pe-aici, să le iau pulsul, trebuie să aibă ei o masă cu bunătăţi pe undeva, mai la adăpost.

Victor, dezorientat şi apatic (îl durea capul după noaptea agitată pe care-o avusese), nu rămase mult timp singur, cineva îl apucă de braţ, spunîndu-i :

— Ce stai, domnule, singur ? Vino la masa noastră.

Era Costel, şoferul, care îşi adusese la chermeză familia şi neamurile, ca să petreacă. Masa lor era plină cu de toate — cîrnaţi, bere, vin —, iar un casetofon aşezat printre sticle cînta ceva de mahala : „Tanţo, nu fi neam de tîrlă/ Vino mîine pîn' la gîrlă, că am poftă să te ud/ şi să-ţi văd buricul nud". Costel era cherchelit, roşu la faţă, cu o gesticulaţie dezordonată. Nevastă-sa arăta cam pleoştită.

— Vă prezint pe domnu' Victor de la... Bucureşti, strigă el către asistenţă, dar aceasta nu se emoţionă cîtuşi de puţin. Dom-le, continuă el, tulburat, azi-noapte era să păţim un necaz mare de tot.

— Ce anume ? se interesă Victor, sincer îngrijorat.

— Necaz mare, dom-le, se tîngui Costel în continuare,

lăsîndu-l pe Victor în suspans. N-am închis un ochi toți trei, nu știu dacă mă crezi.

— Te cred. Dar ce s-a întîmplat ?

— Au încercat să ne omoare berbecul, interveni solida nevastă a șoferului.

— Vecinii ?

— Dar cine altcineva ?! Au venit la gardul din fundul grădinii și i-au dat să mănînce grăunțe otrăvite.

Victor se arătă neîncrezător. Era posibil așa ceva ? Să se răzbune pe un biet animal ?!

— Domnule Victor, îi spuse Costel, filozofic, dumneata înseamnă că nu știi ce e omul din ziua de azi. Nu știi pînă unde poate să meargă ura lui față de vecin.

—Cînd l-am văzut cu picioarele-n sus și cu spume la gură, în mijlocul curții, preluă nevastă-sa povestirea, am știut despre ce-i vorba. Toată noaptea i-am turnat lapte pe gît cu o pîlnie, așa l-am salvat. Bătu-i-ar Dumnezeu de nemernici !

— Ce bei ? îl întrebă Costel, abandonînd istoria cu berbecul. Vrei o bere, un vin ?

Victor refuză, categoric.

— Nimic. Mă doare capul, am făcut-o lată azi-noapte. Am băut afinată.

— Cu nevasta primarului ?

— Da.

— Vezi că e și el p-aici. Să n-o pățești.

— Ea mi-a spus că sînt despărțiți.

— Lasă ce ți-a spus ea, eu îl cunosc bine pe individ, e răzbunător, nu scapi de el cu una, cu două. Nu trebuia să te afișezi cu ea aici, să te vadă toată valea. Ai făcut o mare greșeală.

— În toată povestea asta, se apără Victor, fără a se speria, ea a avut tot timpul inițiativa. Sînt total nevinovat. Că e răzbunător, mi-am dat seama de-aseară, cînd a

decis să mă aresteze din casa soției lui Buțughină, cu care trăiește oficial.

— Păi vezi ?! Uite că vine șeful de post.

Șeful de post (nu cel din Gălbinași, ci cel local, adică din Vulturi) era un bărbat tînăr, înalt, cu pîntecul rotund, călca agale și cu importanță.

— Ia dă-mi și mie buletinul dumitale, îi spuse el lui Victor, privindu-l în același timp pe Costel cu o insistență agresivă. Și tu, îi zise el, aspru, de ce bei, cînd știi că trebuie să conduci ?

Costel se ridică în picioare, dovedind mai mult decît respect față de persoana oficială cu care avea de-a face.

— Tovarășe plutonier major, permiteți să raportez : nu conduc eu la întoarcere. Am înlocuitor.

— Bine, bine, tot dai tu de dracu' cu mine, îi răspunse plutonierul major în timp ce cerceta buletinul lui Victor cu o atenție sporită. Se vedea asta după cele trei cute care-i traversau fruntea orizontal. Cu ce ocazie pe la noi ?

— Probleme personale, răspunse Victor, calm.

— Probleme personale unde ? insistă milițianul. Aici, la chermeză ?

— Nu. La Gălbinași.

— Te-ai prezentat la autorități ?

— Da. Adică știe primarul de mine.

— La postul de miliție ai fost ?

— Șeful de post era plecat.

Tocmai atunci apăru Vichi, care-i smulse milițianului buletinul din mînă.

— Ce vrei, mă ? îl întrebă ea, scurt. E cu mine, vezi-ți de treaba ta.

Vichi îl luă de braț și plecă cu el spre o pădurice din apropiere, unde se afla o cabană de scînduri, cu o grădiniță în spate. Acolo era pusă masa pentru o parte din

conducerea exploatării: inginerul-şef, contabilul-şef, maistrul-şef etc. Aşa îi recomandă Vichi:

— Ăştia sînt toţi şefi, sînt daţi dracului.

Şefii, inclusiv nevestele lor, erau încîntaţi de prezenţa lui Vichi. Faptul că ea era personalitatea cea mai comentată a zonei, cu o viaţă atît de spectaculoasă, scandaloasă şi pitorească, îi onora. Ceea ce-l îngrijoră pe Victor era amănuntul că aceasta începuse deja să se îmbete din nou.

— Să nu te îmbeţi, îi şopti el la ureche. Te rog.

— Nu mă îmbăt, mă dreg. Vrei şi tu un pic de vodcă cu suc de mure? E o nebunie..

— Nu beau nimic, se apără Victor. Îmi vîjie capul. N-ai o aspirină?

— Cum să n-am?! Eu am tot ce-ţi trebuie.

Vichi începu din nou să se lingă pe buze şi să-l privească languros.

— Victore, eu m-am îndrăgostit de tine, îi declară ea, brusc.

— Nici chiar aşa.

— Pe cuvînt. Să nu mă mişc de-aici dacă te mint. Nu mă crezi?

— N-are importanţă.

— Dacă nu mă crezi, ştii ce fac? Îmi sting ţigara în obraz.

Victor se repezi şi-i smulse ţigara la timp.

— Te cred! Dar nu te da în spectacol. Nu suport.

— Bine, o să fiu cuminte. Hai să discutăm ceva serios. Vezi că bărbată-miu le-a şoptit la ăştia cum că ai venit aici deghizat şi că, de fapt, eşti reporter la „Flacăra".

— De unde şi pînă unde?

— Nu ştiu, bănuieşte. Aşa că nu-i întreba nimic despre gater.

— Nici nu mă interesează.

— Să-ţi spun şi de ce: cînd i-au făcut proba, azi dimineaţă, s-a produs un scurt-circuit şi-a ars nu ştiu ce, o piesă importantă. Aşa că gaterul nu va merge cel puţin două luni de-acum încolo, dar ei au apucat să raporteze la judeţ şi să anunţe inaugurarea în ziarul judeţean. Mergi pe blat. Eventual, felicită-i.

Victor se indispuse; comesenii se uitau la el pe furiş, încrîncenaţi, era limpede că prezenţa lui îi deranja.

— Nu-nţeleg de ce m-ai adus aici, îi spuse el lui Vichi, supărat. Mă simţeam mai bine la masa şoferului.

— Vreau să-l oftic pe bărbată-miu. Le-am spus că eşti viitorul meu soţ.

— Sper că nu-ţi faci iluzii. Sînt aproape însurat.

— Fii serios, nu mă mărit eu cu unul mai tînăr. Cîţi ani ai?

— Douăzeci şi şapte.

— Vai de mine! Aproape c-ai putea să-mi fii copil şi să te fac un nani-nani.

Contabilul şef, un bărbat bătrînicios cu o chelie aproape totală (îi mai rămăseseră doar perciunii şi o dungă de păr deasupra urechilor) se ridică cu paharul în mînă (părea a fi cel mai beat de la masă) şi strigă:

— Doamnă Vichi!

— Da, domnu' Tunsoiu. Chiar aşa îl cheamă, îi şopti ea lui Victor, discret.

— Dumneavoastră şi cu domnu'... pe care n-am avut onoarea a ni-l recomanda... faceţi aici opinie separată. Vă rog să binevoiţi un pahar cu noi în această zi de mare bucurie şi frumoase înfăptuiri pentru localitatea noastră atît de... (se uită în jur cerînd ajutor, nu găsea cuvîntu!) atît de...

— Devotată! propuse cineva, aiurea.

— Exact, aprobă Tunsoiu, devotată. La mulţi ani!

Toţi mesenii ciocniră, fiecare cu ce avea în pahar:

bere, vin, vodcă sau limonadă, ceea ce făcu ca petrecerea să primească un nou imbold. Femeile și bărbații fură cuprinși de frenezie, vorbeau cu toții în același timp, fără să se asculte, copiii (majoritatea își primiseră porția lor de bere și vin) se fugăreau, în chiote și țipete, pe sub masă sau în jurul acesteia, pentru ca vacarmul să devină insuportabil, cînd își făcură apariția doi țigani, unul cu vioara și celălalt cu acordeonul și care începură să cînte din toate puterile. Victor ar fi încercat să fugă, dar Vichi îi pusese o mînă pe după gît cu ajutorul căreia îl ținea strîns lîngă ea. Din cînd în cînd, îl săruta cu o poftă nestăpînită pe ureche, pe gît și pe păr. Se îmbătase și mai rău, bea numai vodcă cu suc de mure. Victor îl zări pe Costel prin apropiere făcîndu-i un semn cu ochiul drept. Imediat îi șopti lui Vichi la ureche :

— Scuză-mă cîteva clipe, mă duc pînă la toaletă.

— Care toaletă ? întrebă ea, rîzînd. Unde te trezești ?! Te duci și te ușurezi după tufișuri.

În spatele tufișurilor, Costel îi comunică rapid :

— Fii atent că primarul s-a îmbătat și vrea să te cotonogească. Nu el personal, a tocmit niște haimanale la care le dă mereu de băut. Mie deja mi-au înțepat toate patru cauciucurile. Dispari cît mai repede și cît mai neobservat.

— Cum pot să ajung la părintele Eusebiu ? întrebă Victor.

— Adică la grotă ?

— Da.

— O iei în sus, pe drumul forestier — altul nici nu e —, mergi vreo doi kilometri și mai întrebi lumea. Te-aș duce eu, dar n-am cu ce. Cînd termini vizita, încearcă să pleci pe întuneric, dar nu te întoarce la Vichi, vino cu ce poți la mine acasă.

În aceeași clipă, o ploaie de pietre se abătu asupra lor,

venind din spatele tufişurilor. Costel dispăru cu repeziciune, iar Victor se adăposti în spatele unui copac, dar nu înainte de a primi două lovituri dureroase : una în omoplat şi alta în pulpa piciorului stîng. Pietrele care-l loviseră erau atît de mari şi cu colţuri ascuţite, încît Victor nu putu să nu se întrebe ce s-ar fi întîmplat dacă acestea l-ar fi nimerit în cap. Bombardamentul mai continuă cîteva secunde, apoi se opri. Auzind nişte şoapte şi nişte chiţcăituri de copii, el înţelese că acţiunea nu era a mercenarilor tocmiţi de primar, ci a copiilor de la masa unde se aflase mai înainte. Fuseseră ei îndemnaţi de cineva sau o făcuseră din proprie iniţiativă ? Victor nu mai stătu pe gînduri, se furişă prin tufişuri şi printre copaci, sări cîteva garduri care înconjurau nişte parcele de păşune şi ajunse neobservat în drumul pietruit care urca în inima munţilor. Mergea şchiopătînd, rana, din care curgea sînge, îl durea cumplit. Încercă să o spele cu apă din rîu, dar apa era atît de sărată încît nu-şi putu stăpîni un geamăt surd, de vită înjunghiată. Transpiraţia îi acoperi fruntea. Porni, totuşi, mai departe.

După vreo jumătate de kilometru de mers avu norocul să-l ajungă din urmă o căruţă trasă de un cal ; căruţaşul opri lîngă el din proprie dorinţă.

— Da' unde mergi, tinere ? întrebă bătrînul din căruţă, un ţăran îmbrăcat în iţari albi, purtînd ochelari de vedere cu rama de metal. Victor nu-i răspunse. Hai, urcă sus. Ce-ai păţit la picior ?

— M-am împiedicat, îi spuse Victor după ce urcă lîngă el, pe o scîndură pusă de-a curmezişul şi acoperită cu o velinţă. Şi, ca să evite încă o întrebare, îl informă : mă duc să-l văd pe părintele Eusebiu, la grotă.

— Păi acolo merg şi eu, îi răspunse bătrînul. Azi avem zi de rugăciune, dar eu am întîrziat din cauza gaterului.

— Lucrezi şi dumneata la gater?

— Nu lucrez la gater, lucrez la bucătăria cantinei şi am avut de curăţat aproape un sac de cartofi. Propriu-zis, eu nu lucrez, îi ţin locu' noră-mi, care s-a tăiat la deşte ca o proastă. Curăţatul şi tăiatul cartofilor nu e o treabă uşoară, îţi cere şi iuţeală, dar şi băgare de seamă. Fi-miu, care-i mecanic, a inventat un cuţit special, luat după o schemă adusă de cineva de pe-aici care a fost şofer de ambasadă în America. E o bucată de tablă îndoită în formă de U, avînd ca legătură o sîrmă subţire cu care iei coaja de pe cartofi în cinci secunde. Timpul de lucru se scurtează la jumătate. Zi-mi şi mie, poate eşti mai priceput în tehnică: de ce le-a venit lor în minte ideea şi nu ne-a venit nouă?

— Lucrurile simple, îi spuse Victor, încercînd să-şi stăpînească durerile din picior şi omoplat, care se înteţeau, se descoperă mai greu decît cele complicate.

— Da, da, aşa e, acceptă bătrînul. L-ai mai văzut pînă acum pe părinte?

— Nu, e prima oară. Am venit întîmplător prin locurile astea şi am aflat de el.

— El e răspopit, nu mai are voie să facă slujbe. E întemeietorul sectei tomiştilor şi e considerat duşman al bisericii. Stareţul mănăstirii a cerut arestarea lui, dar n-au avut motive pentru că nu încalcă legea, nu ia nimic de la nimeni, se hrăneşte cu coji de pîine, cu fructe de pădure şi cu ce-i aducem noi, credincioşii lui. Din nenorocire, spuse bătrînul, din nenorocire, zic, din pricină că trăieşte cum trăieşte, dormind pe paie şi fîn, neavînd unde să se spele, a făcut o cangrenă la picior. N-a vrut să se ducă la spital — avem spital la zece kilometri —, nu vrea să i se taie piciorul ca să scape cu viaţă, consideră că încercarea e venită de la Dumnezeu şi trebuie s-o ducă pînă la capăt.

— Şi nu se poate face nimic-nimic ?

— Îi punem medicamente în apă, fără să ştie, o moaşă îi curăţă şi-i pansează rana, dar nu ştiu dacă nu e prea tîrziu.

Căruţa o luă la dreapta, pe un drum foarte îngust şi puţin umblat. Urcuşul deveni atît de anevoios după vreo sută de metri încît calul se opri singur.

— De-aici mergem pe jos, spuse bătrînul, sărind din căruţă şi legînd hăţurile calului de un copac. Nu mai e mult.

— Ajută-mă, te rog, şi pe mine, să cobor.

— Te doare ?

— Da, mă doare, se văită Victor. Am şi amorţit.

— Are părintele algocalmin. I-am dus eu acum două zile, dar nu vrea să-l ia.

Victor ajunse la grotă agăţat de braţul bătrînului bucătar. Grota nu era naturală, se vedea să fusese săpată în peretele muntelui, se încercase, probabil, deschiderea unei cariere de piatră şi, apoi, se renunţase. Pe micul platou din faţa grotei, bine măturat, presărat cu pernuţe viu colorate, se aflau doi bărbaţi şi trei femei, iar la mijloc şedea cu picioarele adunate sub el, turceşte, părintele Eusebiu. Acesta nu părea să aibă mai mult de şaizeci de ani, avea plete şi barbă negre ca pana corbului, semăna cu Rasputin. Privirea lui, aprinsă din pricina febrei, era tulburătoare. Bărbaţii, femeile şi părintele cîntau un imn religios, cu glasuri stinse şi subţiri : „Doamne, tu, stăpînul meu,/ Tu, de-acolo, mă veghează/ Şi ca semn de mîntuire/ Dă-mi în cuget a ta rază./ Cheamă-mă cînd vei dori/ Să-ţi sărut a tale urme/ Şi, ca cîine credincios,/ Să-ţi păzesc sfintele turme".

Părintele făcu un semn de încheiere a rugăciunii şi-l privi pe Victor cu insistenţă. Acesta se aşezase mai deo-

parte, direct pe pămînt, și avea pe față însemnele unei dureri acute.

— Părinte, îi spuse el, aveți cumva un algocalmin?

Dar, între timp, căruțașul intrase în grotă și luase de-acolo o fiolă și o cană cu apă.

— Poftim, îi spuse acesta.

Părintele Eusebiu le șopti ceva enoriașilor săi și aceștia începură să se pregătească de plecare.

— Eu pot să mai rămîn? întrebă căruțașul. Aș vrea să vă deretic puțin pînăuntru și să vă culeg niște zmeură și niște mure.

— Bine, rămîi, îngădui părintele. Apoi i se adresă lui Victor: ești credincios, tinere? Crezi în Dumnezeu?

Victor șovăi să răspundă imediat.

— Nu știu cît de sincer cred, dar îi respect pe cei care cred. Mai ales cei care se dăruiesc întru totul credinței mă emoționează. E un lucru tulburător să te poți dărui unei idei trup și suflet, pînă la sacrificiu. Decît să fii robit unui viciu urît, e de preferat unei credințe, chiar dacă valabilitatea acesteia nu e dovedită.

Părintele rămase îngîndurat, privind în pămînt. Mușchii feței i se contractară de cîteva ori, Victor auzi un scrîșnet crîncen de măsele. Avea, desigur, dureri mari.

— Mda, mormăi el, într-un tîrziu. Dacă nu crezi în Dumnezeu, atunci de ce-ai venit să mă vezi? Din curiozitate?

— Nu, răspunse Victor, fără ezitare. Am venit pe-aici cu o treabă oarecare, am auzit de dumneavoastră și mi-a fost dor să discut cu un om interesant și inteligent.

— De unde știi că sînt interesant și inteligent?

— Am intuit. Sigur că puteați să nu fiți sau să fiți nebun. Eu, dacă vreți să știți, sînt un filozof amator.

— Și care-i filozofia pe care-o practici? se interesă părintele Eusebiu.

— Se apropie de cea creștină. E o filozofie — poate e prea mult spus filozofie — a înțelegerii omului, a îngăduinței față de el. O filozofie a binelui, mai pe scurt. E atîta rău și ură pe lume încît merită să trăiești ca să le întinzi o mînă celor aflați în suferință și necaz. Eu însumi am fost și sînt un om chinuit. Am rămas orfan de mic, iar mai tîrziu, în adolescență, m-am îmbolnăvit de plămîni și m-aș fi prăpădit de mult, trupește și sufletește, dacă nu apăreau în existența mea oameni care m-au învățat ce e binele.

— Ai făcut vreo facultate? se interesă Eusebiu.

— Nu, nici vorbă. Nici liceul nu l-am terminat. Sînt un autodidact. Dumneavoastră ce studii aveți?

— Eu am făcut trei ani și jumătate la drept, apoi m-am dus la teologie. O să mă întrebi precis de ce am luat o asemenea hotărîre, cînd mai aveam doar un an și jumătate ca să devin avocat. Am fost întrebat de multe ori, mai ales de stareț.

— Se zice că sînteți în mare dușmănie și că el e cel care v-a scos din mănăstire, ca să vă distrugă.

— O, eu nu dușmănesc pe nimeni și nici nu mă consider un om distrus. Sînt ceea ce am vrut să fiu și mă consider o ființă fericită. Adică nu fericită, pentru că fericirea e un cuvînt gol, o metaforă...

— Fericirea, îl completă Victor, e o stare intempestivă, aproape fulgerătoare, și de foarte scurtă durată. Este plăcerea pe care ți-o dă faptul că trăiești, că exiști. Nu credeți?

— Mă simt un om împăcat cu mine însumi, care a urmărit în viață un ideal și pe care l-a atins întru totul. Cîți oameni pot spune asta înaintea morții?! Văd că și dumneata ai un ideal, te felicit.

— Din păcate, răspunse Victor, aprinzîndu-și o țiga-

ră, eu nu mai am timp la dispoziție ca să-l ating. Sînt bolnav.

— Timpul nu are nici o putere în privința asta, îl consolă părintele.

— Are, are, ripostă Victor, întristat. Drama noastră e că trebuie să ajungem la suflet prin trup. Adică tot ce e mai abstract și mai sublim în noi depinde de o bucată de pămînt și pulbere, de un concret abject și vulnerabil ca o frunză mînată de vînt, supus întîmplării și absurdului.

Se lăsă o tăcere de cîteva minute, răstimp în care Victor își fumă țigara, iar părintele molfăi o coajă de pîine. Nu mai avea nici un dinte în gură.

— Mi-e frică, părinte, mi-e frică, spuse Victor, îngîndurat.

— De cine ți-e frică ? De cineva anume ?

— Vorbesc în general.

— A, în general ?! Da, în general... cum să zic... în viitor... se pare că n-o să fie bine. Cel puțin așa ne dă de înțeles prezentul. Lumea de azi e încercată de războaie, de ură, de foame. Dar mai ales de ură și egoism, iar asta o s-o ducă la distrugere. Și cine știe dacă va mai veni o altă civilizație și cum va fi ea. Asta e marele mister cu care ne vom duce cu toții în mormînt. Nu vom cunoaște viitorul.

— Care vi se pare, părinte, răul cel mai mare de azi ?

— Lipsa de armonie, dragă prietene. E prea multă omenire pe acest mic pămînt și prea mari diferențele între continente. Nu vezi, unii zboară în lună și alții sînt încă în epoca de piatră, unii își aprind focul din sobă cu amnarul, alții cu laserul. Unii muncesc ca animalele și sînt săraci, alții se nasc cu petrolul în grădină și sînt bogați peste măsură. Popoare întregi se macină unele pe altele pentru o palmă de pămînt, chiar dacă acest pămînt nu e decît nisip sau piatră. Și nu popoare oarecare, ci popoare

inteligente, evoluate. Omul s-a născut sub tutela unei legi cumplite — legea junglei — şi trăieşte şi azi tot sub semnul ei. În plus, mai are de suferit şi de pe urma unui mare şi de neiertat păcat : s-a ridicat împotriva naturii şi natura îl pedepseşte. Nu vezi, ori e prea cald, ori e prea frig. Soarele arde azi ori prea tare, ori prea slab. Oxigenul s-a împuţinat şi se împuţinează. De unde-o să-l mai luăm ?

— Îl fabricăm, spuse Victor, serios.

— Să-l aruncăm apoi în văzduh, ca să reoxigenăm pămîntul ?! întrebă părintele.

— De ce nu ?

— Ehe... spuse el, clătinînd din cap. Eu o să mor curînd, dar nu vă dau nici o speranţă, dragul meu. N-am de unde.

— Speranţa trebuie să existe, părinte, nimeni nu o poate lua, îl contrazise Victor, cu blîndeţe. Altfel, nu se explică încăpăţînarea cu care oamenii se zbat pînă în ultima clipă a vieţii, forţa cu care se luptă pentru cele trebuincioase trupului şi sufletului.

Părintele Eusebiu zîmbi îngăduitor, apoi se lungi pe pămînt, punîndu-şi o mînă sub cap. Victor îşi dădu astfel seama că e un om foarte scund, poate sub un metru şi cincizeci, aproape un pitic. De la cangrena de la picior venea o duhoare greu de suportat. Din fericire, din cînd în cînd venea şi o adiere care o ducea cu ea.

— Uite, spuse el, am să-ţi spun cum explică un filozof această nedumerire a dumitale. Omul e astfel făcut încît el nu suportă repaosul total, adică o viaţă lipsită de pasiuni, fără zbucium, fără alergătură după hrană, fără distracţii. De ce ? Simplu. Pentru că în stare de repaos, gîndurile îl duc spre o stare vecină cu moartea : simte neantul din sine, neputinţa sa începe să-l macine, îl copleşeşte plictiseala, tristeţea, disperarea. Şi, atunci, se

duce la vînătoare, adică la muncă. Ce caută el? Prada? Nu. E fuga de plictiseală și monotonie, e căutarea excitației, a patimei, a uitării de sine și de moarte. O lașitate instinctuală. Dați-i omului în fiecare dimineață banii pe care i-ar cîștiga muncind, obligîndu-l să stea acasă, degeaba. Ar fi profund nefericit. Pentru că el nu-și caută odihna, ci agitația dinaintea odihnei, motivul pentru a se odihni. Activitatea, munca, divertismentul ne ajută să ajungem pe nesimțite în fața morții. Aceasta e clipa în care omul nu se mai poate minți pe el însuși. Ai înțeles, tinere?

— Vă e frică de moarte, părinte? îl întrebă Victor, ocolind un răspuns.

— Nu. Mă înspăimîntă doar tăcerea eternă a spațiilor din jurul nostru. Și misterele naturii în fața cărora n-avem altă șansă decît uimirea, contemplația mută și admirația.

— Atunci, înseamnă că nu credeți că veți merge în rai și, implicit, nici la Dumnezeu.

— În existența raiului și iadului nu cred, Isus nu vorbește despre ele, ci doar de împărăția cerului. În Dumnezeu cred, există, altfel nu și-ar pune speranța în el atîtea miliarde de oameni. Trebuie să existe un Creator. Altfel, cine ar fi făcut Universul, natura, cu apa, aerul, munții, cîmpiile, speciile de animale și plante, energia, lumina, culorile, spiritul însuși, această minune a lumii. Neavînd altă explicație trebuie să credem în Dumnezeu.

— Un creator ar putea să existe, acceptă Victor, dar nu un Dumnezeu așa cum îl propovăduiește religia, omnipotent, atoateștiutor, protector și judecător, acesta nu există. Nu cred în legenda naivă cu Adam și Eva și creația lumii în cele șapte zile. Nu putea Dumnezeu să creeze o lume atît de complicată, inexplicabil de complexă și misterioasă, cînd, în mod logic, trebuia să facă una simplă și

la îndemîna omului. Iar dacă e atotputernic și atoatevăzător și știe că atîtea mulțimi de oameni își pun speranta în el, de ce nu face dreptate pe lume ? De ce lasă ca suferința să cadă asupra celor nevinovați, de ce ucide copilul de la pieptul mamei, de ce lasă ca lupul să sfîșie puiul căprioarei în fața mamei neputincioase, de ce nu i-a salvat pe sfinți din groapa cu lei ? A vrut ca lumea să fie așa cum este ? Atunci e un cinic. Ce ne promite el în schimbul suferințelor pe care le îndurăm în timpul vieții ? O altă viață, dincolo, în devălmășie, pe care s-o împart cu cine știe cine : cu Napoleon, cu Nero sau cu Hitler sau cu un călău profesionist sau cu un proxenet odios, sau cu un cabinal. Dar el, acest Dumnezeu cu înfățișare de bătrîn bărbos, posesor al unui singur ochi, cu privirea goală și abulică, de unde a apărut, pe el cine l-a creat ? De ce a creat el această lume atît de sălbatecă și crudă ? Din plictiseală ?! Ca să se joace ?! Sau, dacă vreți, haideți să ajungem la concluzia că creația lui a fost un mare rateu, un eșec sinistru, de proporții și cu consecințe incalculabile.

Victor fu nevoit să se oprească ; vorbind cu atîta însuflețire, obosise, transpirase ; apoi îl apucă tusea, o tuse specifică bolii. Simțind sînge în gură, se întoarse și scuipă. Părintele îl privi cu milă și făcu semnul crucii asupra lui.

— Dumnezeul cel în care nu crezi să te ajute să învingi boala și să-ți dea, astfel,dovada existenței și milei sale nesfîrșite. Amin.

Victor bău o cană cu apă și se întinse pe un polog de fîn, închizînd ochii. Păsările cîntau deasupra lui, pe crengile copacilor, dîndu-i o stare de liniște și resemnare. După cîteva minute, în care ațipi, își reveni. Căruțașul, care, între timp, plecase în pădure, se întoarse cu un coș de nuiele plin cu fructe.

— Acum mă simt bine, părinte. Putem să continuăm.

— Cum doreşti, îi spuse bătrînul, luînd din coş cîteva mure şi fragi cu vîrful degetelor, graţios. Ia şi mănîncă nişte fructe, îţi vor face bine, uneori sînt miraculoase.

— Mulţumesc. Numai dacă nu sînteţi obosit şi dacă vă face plăcere.

— Da, îmi face plăcere. Să vorbesc cu oamenii şi să cînt cu ei e singura mea plăcere.

— Aveţi o voce foarte frumoasă. Aţi fi putut deveni cîntăreţ de operă.

— Părinţii mei asta au vrut să ajung, dar eram prea mic de statură. Apoi, m-au prezentat lui Constantin Tănase, care mi-a propus să cînt romanţe sau să fac momente comice în cuplu cu unul Demetrescu. L-ai apucat ?

— Da, cînd eram foarte mic. Avea haz.

— El, da, eu nu. Din fericire, Tănase n-a insistat. Despre ce vroiai să mai discutăm ?

— Din cîte mi s-au spus, sînteţi un dizident, adică un sectant, întemeietorul unei noi religii. E adevărat ?

— Nu. N-am inventat nimic. Descoperind Evanghelia după Toma, am încercat s-o fac cunoscută şi altora. Dar aceasta nu este recunoscută de biserică în mod oficial şi, după mai multe avertismente, am fost scos din mănăstire şi excomunicat.

— Evanghelia aceasta v-a cucerit atît de mult încît a meritat să-i jertfiţi cariera duhovnicească ? întrebă Victor, emoţionîndu-se dintr-odată.

— Da. De-abia cînd am înţeles-o l-am descoperit pe Isus cel adevărat. Isus a existat, sper că accepţi acest adevăr.

— Da, îl accept. De curînd au fost descoperite documente incontestabile despre Pilat din Pont. Or, dacă a existat Pilat, a existat şi Isus.

— Isus, continuă părintele, a fost cel mai mare... Da, nu greşesc... a fost cel mai mare filozof al omenirii, de

cînd aceasta există. Filozofia lui dăinuie și cucerește sufletele de două mii de ani. Evanghelia după Toma ne arată, însă, că el nu a fost doar un uriaș filozof, ci și unul dintre cei mai profunzi poeți ai umanității. Am să-ți dau cîteva exemple, ca să te minunezi de adîncimea gîndirii lui și de stilul lui ambiguu, de o surprinzătoare expresivitate. Am să-ți dau cîteva exemple.

— Vă rog.

— „Cel ce caută nu trebuie să se oprească din căutare pînă ce găsește. Și, cînd va găsi, va fi uimit și, fiind uimit, va domni peste toate". Ce crezi c-a vrut să spună cu asta ? Că cei uimiți vor fi cei dintîi ?!

— Spuneți mai departe.

— Isus a spus : „dacă cei ce vă călăuzesc vă spun : iată, Împărăția este în cer, atunci păsările cerului vă vor lua-o înainte ; dacă vă spun că este în mare, atunci peștii vă vor lua-o înainte. Dar Împărăția este înlăuntrul vostru și în afara voastră. Cînd vă veți cunoaște, atunci veți fi cunoscuți și veți ști că voi sînteți fiii Tatălui-Cel-Viu. Dar dacă vi se întîmplă să nu vă cunoașteți, atunci sînteți săraci și voi sînteți sărăcia". Ai înțeles ?

— Nu.

— E și greu. Îți trebuie ceasuri întregi și zile întregi ca să deslușești un singur verset.

— Știți toată evanghelia pe dinafară ?

— Am fost nevoit. Mi-au confiscat toate textele. Vrei să-ți mai dau și alte exemple ? Te interesează cu adevărat ?

— Desigur.

— Iată : „Bătrînul nu va întîrzia să întrebe în timpul vieții sale un copilaș de șapte zile asupra sensului vieții, și va trăi, pentru că mulți dintre cei dintîi vor deveni ultimii și vor fi unii și aceiași pentru totdeauna". Sau : „Fericit este leul pe care îl va ucide omul, și leul va de-

veni om. Și întinat este omul care îl va mînca leul, și leul va deveni om". Sau : „Am aruncat un foc deasupra pămîntului și iată că îl păstrez pînă ce se va încinge". Sau „Acest cer va trece, și cei care nu sînt morți nu trăiesc, și cei vii nu vor muri. În zilele cînd mîncați, ce este mort îl înviați. Cînd veți fi înlăuntrul luminii ce veți face ? În timpul cînd erați Unul ați zămislit doi, dar fiind doi, ce veți face ?" Sau : „Isus a spus apostolilor săi : spuneți-mi cu cine semăn. Simon Petru i-a spus : semeni cu un înger drept. Matei i-a spus : semeni cu un învățat drept. Toma i-a spus : învățătorule, gura mea nu va putea să te asemene cu nimic. Isus i-a spus : nu sînt învățătorul tău căci ai băut și te-ai amețit de la izvorul clocotitor pe care l-am măsurat eu însumi. L-a luat apoi deoparte și i-a spus trei cuvinte. Revenind Toma către tovarășii săi, aceștia l-au întrebat : ce ți-a spus Isus ? Toma le-a zis : dacă vă spun unul dintre cuvintele rostite de el veți lua pietre și le veți arunca în mine : atunci un foc va ieși din pietre și el vă va arde". Mă asculți ?

— Da, părinte, vă ascult. Continuați.

— Isus a spus : „poate oamenii cred că am venit să aduc pacea pe lume, și ei nu știu că am venit să aduc dezbinarea pe pămînt, un foc, o sabie, un război". Înțelegi ce vrea să spună Mîntuitorul ?

— Încerc.

— Doctrina lui era atît de revoluționară încît nu a putut învinge decît prin jertfă și sînge. „Căci vor fi cinci într-o casă, trei vor fi contra doi și doi contra trei : tatăl contra fiului și fiul contra tatălui, și vor fi însingurați". Îți mai trebuie o altă definiție a dezbinării care domnește în lume, a neîncrederii și zînzaniei care i-a cuprins pe oameni ?

Victor nu scoase nici un cuvînt ; ședea nemișcat și visător.

— Iată, spuse părintele Eusebiu, cu glasul lui profund și vibrant, un alt verset; nu ți le spun pe toate, deși evanghelia e scurtă, are doar nouăzeci și șase de versete. „Apostolii l-au întrebat pe Isus: spune-ne cum va fi sfîrșitul nostru. Isus le-a spus: ați descoperit, deci, începutul, ca să fiți îngrijorați de sfîrșit; căci acolo unde este începutul, acolo va fi și sfîrșitul. Fericit cel ce va fi început, va cunoaște sfîrșitul și nu va gusta din moarte. Fariseii și scribii au luat cheile Cunoașterii și le-au ascuns. Nu numai că n-au intrat ei înșiși, dar nu i-au lăsat nici pe cei care doreau să intre. Dar voi fiți prevăzători ca șerpii și curați ca porumbeii. Fiți trecători!" Ce înțelegi din asta?

— Am să mă gîndesc.

— Isus a spus: „fericiți sînteți voi, singuraticilor și aleșilor! Cum voi ați ieșit din El, la El vă veți întoarce! Fii atent acum. Isus a spus: „dacă vă întreabă de unde sînteți voi, răspundeți-le: noi am venit de acolo de unde lumina se naște din ea însăși. Sîntem fiii săi și sîntem aleșii Tatălui Viu. Dacă veți fi întrebați: care este semnul Tatălui care se află în voi? răspundeți-le: este în același timp o mișcare și un repaos. Cine are urechi să audă".

— Părinte, spuse Victor, peste cîteva clipe de tăcere, din cîte am auzit despre această evanghelie, se spune că e contrafăcută recent. Ca și biografiile lui Isus și Iuda. Sînt niște invenții.

Părintele se posomorî.

— Dacă nu crezi, îmi pare rău că mi-am răcit gura de pomană. Du-te, vreau să mă odihnesc.

— Și mie îmi pare rău că v-ați supărat. Dar mi-ar fi fost rușine să vă mint. De fapt, n-am făcut altceva decît să-mi exprim o îndoială. Ce este o discuție spirituală decît demonstrația practică a celei mai trainice metode de lucru a filozofiei: îndoiala?!

Soarele asfinţise, cobora înserarea, un vînticel răcoros venea dinspre pădure. Căruţaşul aştepta la vreo douăzeci de paşi, aşezat pe o piatră, într-o respectuoasă tăcere. Păsările cîntau cu frenezie.

— Mai îngăduiţi-mi cîteva clipe, părinte, să ascult aceste păsări cum cîntă. Nimic nu mă poate linişti şi împăca cu mine însumi decît cîntecul acestor fiinţe divine.

— Glasul lor e de la Dumnezeu, într-adevăr, spuse Eusebiu, la fel de întunecat la chip.

— Se poate, acceptă Victor. În orice caz, cel care le-a creat e geniul geniilor. Cel care le-a creat pe ele, florile, fructele, fluturii şi căprioarele. Din păcate, tot el a creat rechinul, uliul şi hiena. E greu să trăieşti într-o lume în care poţi fi sfîşiat pe neaşteptate, fără nici o vină.

Părintele zîmbi imperceptibil.

— Da, e greu, acceptă el. Şi dacă ar fi uşor ?!

— Copiii, continuă Victor, fără să-i recepteze părerea, sînt liniştiţi şi cuminţi cît se află în pîntecul mamei. Ceea ce-i linişteşte acolo şi le dă un sentiment de siguranţă sînt bătăile inimii celei care-i va naşte. Cînd ies afară, în lumea exterioară, sînt cuprinşi de spaimă, plîng cu disperare. Un medic american a găsit, cică, remediul : copiilor nou născuţi li se pune în preajmă un magnetofon pe a cărui bandă sînt înregistrate bătăile inimii mamei. Ascultînd-o, copilul se linişteşte şi adoarme. Eu, părinte, nu mi-am cunoscut mama. M-a părăsit la vîrsta de cîteva zile, pe treptele unei biserici, ceva ca în cărţile şi filmele de prost gust. Am crescut într-un orfelinat. Poate de aceea nu cred în Dumnezeu.

— Eşti un sceptic înnăscut.

— Nu, părinte. Dimpotrivă, sînt de partea celor care luptă pentru binele oamenilor. Mai bine zis, pentru micşorarea răului. Nu-i accept pe cei care predică deşertăciunea vieţii şi a lumii şi contemplă cu resemnare nimic-

nicia existenței. Goethe a spus-o frumos : pentru asta ne aflăm aici, ca să facem nepieritor ceea ce este pieritor.

Vă urez o moarte ușoară, fără chinuri. Ați merita măcar atîta lucru din partea unui Dumnezeu pe care l-ați slujit toată viața, făcînd sacrificii.

Victor se ridică și se îndreptă spre potecă. Părintele îi făcu semn să nu se grăbească. De altfel, căruțașul era ocupat, se apucase să aprindă focul într-o vatră scobită în stîncă, alături de grotă. Se lăsase frig, deși era vară.

— Mai rămîi, tinere. Vreau să te răsplătesc pentru oboseala de a fi venit să mă vezi. Am să-ți dau zece sfaturi folositoare pentru viață. Ai ținere de minte ? Sau le scrii pe ceva ?

— Am memorie, spuneți-le.

— Nu sînt ale mele. Cu ani în urmă, am cunoscut un călugăr foarte bătrîn cu care dormeam în aceeași chilie. Era cu adevărat un sfînt. Dar nu numai un sfînt, era și un învățat, fusese profesor de geografie și umblase prin toată lumea, s-a călugărit din pricină că i s-au înecat doi copii în lacul Snagov. Uite care sînt sfaturile lui. Unu : înțelept ve fi doar atunci cînd vei învăța să pierzi. Doi : ca să izbîndești în mod sigur în viață, culcă-te mai tîrziu cu o oră și scoală-te mai devreme cu o oră. Trei : e mai bine să știi ceva mai mult și să trăiești ceva mai puțin decît invers. Patru : să ai întotdeauna ceva de iubit și ceva de respectat. Cinci : cel mai frumos dar pe care poți să-l faci cuiva e speranța, nu te zgîrci. Șase : în fiecare zi să stai de vorbă cîteva minute cu cel care ai fi vrut să fii. Șapte : cînd nu mai poți suporta prea multă realitate, fugi în visul tău preferat. Opt : fă lucrul ușor ca și cum ar fi greu, iar lucrul greu ca și cum ar fi ușor. Nouă : să ai picioarele pe pămînt și capul printre stele. Zece : gîndește-te că

cea mai mare nenorocire care ţi s-ar fi putut întîmpla e una singură — aceea de a nu te fi născut.

Victor se ridică în picioare, îngîndurat şi descumpănit. Nu ştia ce să spună şi ce să facă. Căruţaşul îi sărută mîna călugărului şi plecă fără să spună nici un cuvînt. Victor vru să plece şi el, dar Eusebiu îi făcu semn să rămînă pe loc.

— Grigore ! strigă el după căruţaş.

— Da, părinte, îi răspunse acesta din spatele unui pîlc de copaci.

— Du-te singur. Dînsul mai rămîne.

Se lăsă o tăcere. Grigore se gîndea.

— Cum credeţi... Să nu se rătăcească.

— Du-te cu Dumnezeu.

Peste cinci minute, nu mai mult, se auzi căruţa pe drumul de întoarcere. Părintele şi Victor o ascultară în liniştea serii, fără să se privească. Apoi, cînd zgomotul se stinse, Eusebiu spuse :

— Stai mai lîngă foc dacă ţi-e frig.

Victor se apropie de foc, întărîtînd jarul cu o nuia.

— Sînt cam friguros de felul meu.

— E o pătură şi o blană înăuntru. Ia-le pe amîndouă şi înveleşte-te.

Victor luă numai blana, îşi făcu o pernă din iarba uscată şi plăcut mirositoare, apoi se întinse şi se înveli.

— Ce bine mă simt ! spuse el oftînd.

Flăcările luminau chipul călugărului, colorîndu-l într-un roşu ciudat şi ireal. Părea pictat pe un fond negru, în profunzime. Privea în pămînt şi zîmbea absent.

— De ce m-aţi oprit să plec ? întrebă Victor.

— Mi-a fost teamă pentru dumneata, îi răspunse bătrînul, ceva mai tîrziu. Mi-a fost teamă.

— De ce ? Nu înţeleg.

— Acest Grigore e omul lor. Al securităţii, al auto-

rității... Vine aici trimis de ei. Azi nu trebuia să vină, dar a venit ca să te urmărească pe dumneata. S-ar fi putut să ți se întîmple cine știe ce pe drum. De ce ești urmărit, ce-ai făcut ?

Victor rămase îngîndurat și întristat.

— Aici nu mi se poate întîmpla nimic ?

— Nu. Dacă stai pe locul pe care stai acum, nu ți se poate întîmpla nimic rău.

— Care loc ?

— Locul pe care stai acum. E un loc bun. De aceea ai și oftat de plăcere cînd te-ai așezat pe el. Niciodată să nu te așezi pe un loc înainte de a-l încerca.

Victor îl privi uimit.

— Nu înțeleg.

— Faptul că nu înțelegi nu trebuie să te mire. Nivelul nostru actual e departe, foarte departe de înțelegerea adevărată a lucrurilor. Nu vezi, dragul meu, că nu știm mai nimic despre noi și despre natură. Vorba filozofului antic : știu că nu știu nimic. Du-te înăuntru și pipăie peretele din dreapta. Ai să dai peste o policioară. Pe policioară sînt niște lumînări. Ia una și aprinde-o de la foc. Te duci ?

— Da, mă duc.

Victor făcu întocmai, adică luă dinăuntru o lumînare și o aprinse. Apoi așteptă.

— Acum ce fac ?

— Te duci iar înăuntru și mergi pînă în fundul încăperii. Acolo ai să găsești o lădiță. O să descoperi în ea mai multe sticluțe. Una este rotundă. O iei pe aceea. Ai observat cumva, pînă acum, că tot ce e perfect în Univers e rotund ? De ce ?

Victor nu-i răspunse, intră în grotă, mergînd încet, cu grijă să nu stingă lumînarea, înfiorat de o spaimă nedeslușită și de o presimțire anume care îl făcea să transpire din

creştet pînă-n călcîie. Descoperi lădiţa; era cioplită dintr-o singură bucată de trunchi şi nu avea capac, cercetă sticluţele aşezate în ordine perfectă şi o luă pe cea rotundă, care era plină pînă la jumătate cu un lichid întunecat, aproape negru. Rămase apoi încremenit, nu se putea mişca.

— Ce faci, nu vii? se auzi strigat de afară.

Veni, dar fără să se grăbească.

— Să iei sticluţa asta cu dumneata şi s-o foloseşti. Trei picături dimineaţa, pe burta goală, trei seara, înainte de culcare. O să te simţi bine.

— Din ce e făcut?

— Din rădăcini... Să bei din el doar atunci cînd vei simţi răul cel mai rău.

— Îmi spuneţi şi mie secretul lui?

— Am să ţi-l spun, dar nu acum. Cînd ai să vii altădată. Dacă ai să mai vii. Acum, te rog să pleci. Îmi vine căprioara.

— Ce căprioară, părinte?

— Cresc un pui de căprioară, rătăcit de mama lui, de la cîteva săptămîni. Acum e mare, dar tot cu mine vine să doarmă noaptea. Ne încălzim unul pe altul. Hai, du-te. Dar ai grijă să nu-ţi dea cineva cu ceva în cap. Eşti pîndit.

Victor se întristă. N-ar fi vrut să plece pînă dimineaţa. Dar nici să-i sperie căprioara călugărului n-ar fi dorit. Trebuia să plece cu orice risc.

— Părinte, prin închisorile pe care le-am colindat — şi n-au fost puţine —, am cunoscut tot felul de călugări şi de preoţi. Unul dintre ei mi-a salvat viaţa. Mi-a dat zeghea lui pentru că aveam patruzeci de grade. A rămas în pielea goală. Eram la izolare, pe ciment, fără pături. A doua zi a făcut el pneumonie şi, în cîteva zile, s-a pră-

pădit. Din păcate, nu-i ştiu nici măcar numele. Puteţi să-mi faceţi o favoare ?

— Adică ?

— Rugaţi-vă pentru el. Faceţi-i o rugăciune cu enoriaşii dumneavoastră. Dar să fie în versuri.

— Bine, bine, am să-i fac. Dar era popă sau călugăr ?

— Călugăr.

— Bine, bine, du-te.

Victor plecă şi nu-i fu uşor. Drumul era plin de gropi şi de pietroaie, se împiedica la fiecare metru, căzu şi se lovi. Reuşi, totuşi, să găsească o ocazie (ultima) la intrarea în şosea. Aşa ajunse pînă la Costel, care nu mai fu atît de amabil ca înainte. Îl căutase cineva de la securitatea judeţeană, cerîndu-i informaţii despre el.

— Adică despre mine ? se miră Victor.

— Da, despre dumneata. Ce eşti dumneata, ce învîrteşti pe-aici ? Eşti de la presă sau de unde eşti ?

— Nu sînt de nicăieri. Chiar de nicăieri. Înţelegi ?

— Atunci lasă-mă în plata domnului ! N-am nevoie de belele, eu m-am avut bine cu autorităţile, în general. În general, e bine să...

Victor nu-l mai ascultă. Plecă cu RATA. Nu mai reuşi să-şi recupereze bagajul, trecu, totuşi, din mers pe la sanatoriu, unde toată lumea era beată. Cubica îşi sărbătorea onomastica şi, oricît se feri, aceasta reuşi să-l sărute pe gură, umplîndu-l de bale.

În tren, spre Bucureşti, se gîndi şi îşi notă în agendă un întreg plan de acţiune privitor la rezolvarea problemei „Comoara lui Teofil".

În Gara de Nord îl aşteptau două persoane : Geta şi taică-su.

— E înarmat ? o întrebă Victor.

— Are o gioarsă de pistol, dar i-am furat gloanţele.

De fapt, torţionarul era beat, băuse două coniace. Aşa

că scăpară repede de el, strecurîndu-se prin mulțimea de pe peron.

Acasă, Victor primi două urgențe : trebuia să se ducă imediat în orașul A. pentru a recupera fetița unei studente, pe care aceasta o născuse fără știrea părinților și o dăruise șefului securității din localitatea respectivă a cărui nevastă născuse un copil mort și care, acum, își dorea copilul înapoi (chestia era atît de încîlcită încît Victor îl făcu pe unul dintre secretarii săi idiot), a doua urgență fiind faptul că scriitorul orb primise un premiu și o invitație de la revista și oraganizația europeană a orbilor (situată pe rue Bousquet) de unde primise un premiu și o invitație de două săptămîni pentru vizitarea Parisului.

— Pentru ca să vadă Parisul, orbul trebuie să vadă mai întîi Brăila.

— A văzut-o.

Victor era prea obosit. Se culcă în patul de camping, cu Geta, într-o dungă. Altfel nu aveau loc. Geta nu era frumoasă, dar avea o piele extraordinar de mîngîioasă. Așa-i spusese el. Acum era și neobișnuit de călduroasă.

— De ce arzi așa ?

— Nu eu ard. Tu arzi, și-mi transmiți temperatura, iar eu ți-o trimit înapoi.

Victor o iubi, dar ochii i se închideau de somn.

— Mă iubești ? o întrebă.

— Pînă la sfîrșitul lumii.

— Poate pînă la sfîrșitul lunii.

— Nu, nu. Pînă la sfîrșitul lumii. Așa spune un cîntec tîmpit de muzică ușoară. Nu-ți place ?

— Ba da. Ca idee.

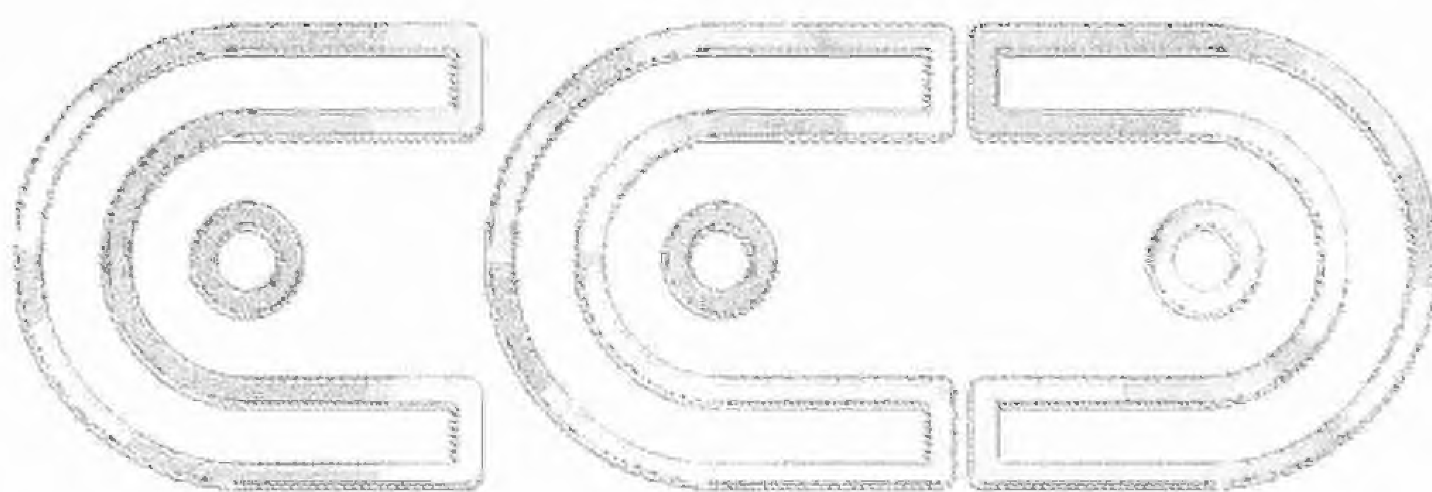
Geta avea chef să dialogheze.

— Închipuie-ți să te iubești cu cineva pînă la sfîrșitul lumii, eventual pe zăpadă. Nu e superb ?

— Taci, îi ordonă el. Și adormi.

(Sfîrșitul volumului I)

Scanare și prelucrare digitală

de

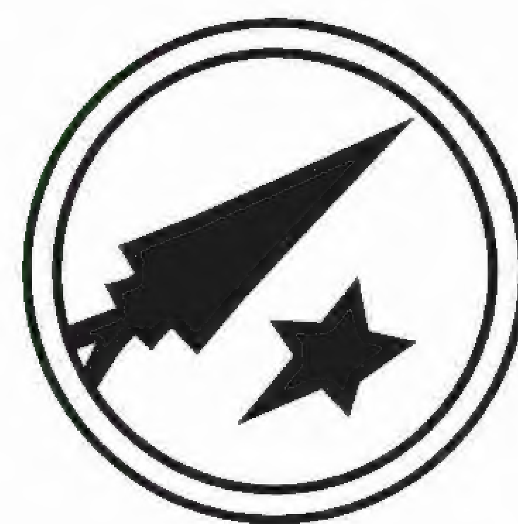

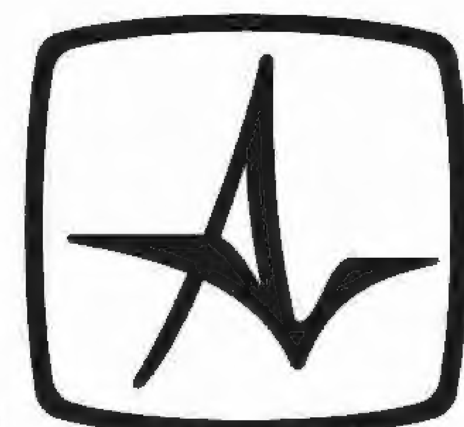
Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2024

